

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 9.

e m b a r g ó: május 9. szombaton, 18.00 óráig!

bb. 1. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány együttes ülésének határozata a lakásépítés fejlesztésére, a lakáselosztás és a lakbérek új rendszerére

il La

1970. május 9.

mint ismeretes, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány 1970. április 16-án együttes ülést tartott és úgy döntött, hogy a lakásépítés, -elosztás és -- fenntartás kérdéseit rendező állásfoglalást, állami intézkedéseket e hónapban nyilvánosságra kell hozni. az alábbiakban közöljük az együttes ülés határozatát:

x x x

a központi bizottság és a kormány megvizsgálta dolgozó népünk lakáshelyzetét, a jövőbeni fejlődés irányát, feltételeit és anyagi forrásait. a vizsgálatokból és tanácskozásokból arra a végkövetkeztetésre jut, hogy a tervszerű fejlődés érdekében a közeli jövőben ujonnan, komplex módon kell szabályozni a lakásépítést, a lakáselosztást és a lakással való gazdálkodást. a szakszervezetek országos tanácsának véleményét, valamint a budapesti és megyei párt- és tanács végrehajtó bizottságokkal, a társadalmi és állami szervekkel folytatott széles körű konzultáció tapasztalatait figyelembe véve határozza meg a szükséges tennivalókat.

/folyt.köv./

- 1 -

M

bb. 1./ a magyar ... 1. folyt./il

I.

a központi bizottság és a kormány megállapítja, hogy a lakáshelyzet hazánkban javuló, a 2 elmúlt két évtizedben, 1950 és 1970 között egymillió új lakás épült, a családoknak majdnem egyharmada költözött új lakásba, csökkent a lakások zsúfoltsága, kedvezőbb a lakásállomány minőségi összetétele, felszereltségi szintje, a lakások összmenyisége azonban ma is elmarad a lakásigények mögött, részint még mindig jelentkezik a hatása azoknak az éveknek, amikor nem folyt érdemleges lakásépítés, a háborus időkben és a helyreállítási időszakban, továbbá a szocialista építés első éveiben, amikor a termelő beruházások előbbséget élveztek a lakásépítéssel szemben is, részint pedig a reáljövédelmek viszonylag gyors növekedésének hatására az adott elosztási rendszerben gyorsan nőnek a pótlólagosan jelentkező új lakásigények.

1957 óta a gazdasági fejlesztésben nagyobb szerepet kap a lakásépítés, növekszik az állami befektetés és bővülnek a források a lakosság anyagi eszközeinek bekapcsolásával, így jóváhagyásra kerülhetett az 1961-1975. évekre szóló 15 éves terv egymillió új lakás felépítésére, ez a terv megvalósulóban van, 1975-ig megépül a 15 éves lakásépítési programban kitűzött egymillió lakás, ettől azonban nem várhatjuk az igények teljes kielégítését, mert közben a városiasodás folyamata is felgyorsult és a városokban a lakásépítés nem növekszik a lakásigények teljes kielégítésének mértékéig.

reálisan kell számolni azzal, hogy a lakáskérdés teljes megoldása a számítottnál hosszabb idő alatt - a népgazdaság fejlődésével összhangban - lehetséges, a mai elemzések és tapasztalatok azt mutatják, hogy a lakásépítés és elosztás adott rendszerét tovább kell fejleszteni, bizonyos részeit pedig gyökeresen meg kell változtatni ahhoz, hogy a mainál gyorsabban haladhassunk az igények kielégítésének irányába.

a lakásépítés és elosztás mai rendszerének legfőbb problémája az, hogy a jelentős lakásépítés ellenére rendszeresen újra-termelődik a lakáshiány, ez fékezi bizonyos rétegek szociális helyzetének javulását és negatívan hat a népszaporulatra, az állandósult lakáshiány körülményei között kialakultak az elosztásban, a fenntartásban a „hiány-gazdálkodás”, jellegzetességei, a bürokrácia, az állam és a lakosság gazdasági ellenérdekeltsége, s ezek a politikai elégedetlenségnek is táptalajt nyújtanak, a helyzeten úgy kell változtatni, hogy reálisan szembenézzünk a tényekkel és megoldjuk az arra érett problémákat, a fő problémák a gyakorlatban a következőkben jelentkeznek:

/folyt.köv./

- 2 -

NA

bb. 1./ a magyar ... 2. folyt./ il

- a nemzeti jövedelem, s azon belül a beruházási eszközök növekedéséhez képest egyenetlenül alakult egyes években elmaradt a lakásépítésre fordított állami eszközök növekedése, s ez különösen a városi lakásépítést fékezi;
- a lakosság jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a családok nagy részének fokozódó részvételét a lakáskérdés megoldásában, de a lakosság erőforrások bevonása ez ideig csak a magán-lakásépítésben megoldott, az állami és szövetkezeti lakásépítésben elmarad a lehetőségektől, s ez is fékezi az építés ütemét;
- a lakásépítés és elosztás, valamint a fenntartás jelenlegi rendszere a társadalmi egyenlőség és igazságosság szempontjából széles körben vitatott, aránytalan a lakosság különböző rétegeinek tehervállalása, egyes családok ingyen jutnak olcsóbéru lakáshoz, míg mások lakásépítéssel, illetve vásárlással jelentős terheket vállalnak;
- a lakásforgalom és a lakáscsere mai rendszere korszerűtlen, nem ösztönöz a lakáscsereire, s ezzel hiányteremtő tényezővé válik, hiányzik a lakásbérlet értékenek elismerése, egyes családok több lakással is rendelkeznek, a bérlők nem érdekeltek a lakásalap megfelelő kihasználásában, a lakástartalékok felszabadításában;
- a lakásellátás támogatási rendszerében nem jutnak kellően érvényre a párt szociálpolitikai elvei, a lakásépítéssel és vásárlással összefüggő kedvezmények nincsenek helyes elvi alapon rendezve, az elosztásnál nem veszik figyelembe a tényleges rászorultságot, az állami dotáció az építési formához és a lakás méretéhez kapcsolódik;
- nem biztosítottak a lakásalapban megtestesülő nemzeti vagyon általánosan fenntartásához szükséges közgazdasági feltételek, a lakbér a legszükségesebb fenntartási munkálatokra sem elegendő, és az egyre fokozódó fenntartás célú dotáció más területekről - így a lakásépítéstől - von el jelentős eszközöket.

/folyt.köv./

- 3 -

NA

bb. 1./ a magyar ... 3. folyt./ il

e főbb problémákat a lakásépítés és elosztás, a támogatás, valamint a fenntartás és a lakberek rendszerének új elveken alapuló komplex rendezésével kell megoldani. olyan gazdaságpolitikai feltételek kialakítása szükséges, amelyek a lakáskérdés megoldásában fokozott érdekeltséget teremtenek mind az állam, mind a lakosság oldaláról.

a lakáshelyzet jövőbeni javítását, az új módszerek bevezetését a párt életszínvonal-politikájával összhangban, vagyis az életszínvonal további emelésének közepette kell elvégezni. a munka szerinti elosztás elvével összhangban el kell érni, hogy minden állampolgár lakásigényének anyagi tényszerűségének megfelelően vállaljon részt a lakásépítés és fenntartás költségeiben.

az állami és magánlakásépítés növelésével elő kell segíteni az ellátás és az igények közötti feszültségek csökkentését, a fennálló társadalmi és szociális problémák megoldását. ennek érdekében növelni kell a központi költségvetés lakásépítésre fordítandó eszközeit, egyidejűleg fokozni kell a tanácsok saját, valamint a vállalatok és a lakosság erőforrásainak bevonását a lakáskérdés megoldásába. biztosítani kell a meglévő lakásvagyon állagának fenntartását és az ehhez szükséges műszaki-gazdasági háttér megteremtését.

a lakásellátásban a terhek arányosabbá tételénél, a kedvezmények tekintetében nagyobb szerepet kell biztosítani a szociálpolitikai szempontoknak. kifejezésre kell juttatni, hogy a kedvezmény alapja elsősorban a család nagysága: a gyermekek és eltartottak /keresőképtelenek/ száma, a családalapító flatai házasok, továbbá a nyugdíjasok és a csökkent munkaképességűek támogatása.

egységes elvek alapján rendezni kell a lakbereket. elvi alapnak kell tekinteni, hogy a lakbérbevételek fedezzék vagy közelítsék meg a lakóépületek fenntartási költségeit, ezzel megteremtődjön a folyamatos és színvonalas karbantartás anyagi forrása, az állami dotáció pedig szűnjön meg. a lakberekben sem amortizációt, sem pedig nyereséget nem szabad kalkulálni.

a lakások építésében, elosztásában, valamint a lakásalap-
pal való gazdálkodásban a tanácsok kapjanak nagyobb szerepet.
/folyt.köv./

- 4 -

MF

bb. 1./ a magyar ... 4. folyt./ il

I

a lakásépítés fejlesztésével, a lakáselosztás és gazdálkodás új rendszerével kapcsolatban a központi bizottság és a kormány szükségesnek tartja, hogy az intézkedések a negyedik ötéves terv keretében megoldást nyerjenek, úgy, hogy már a tervezésben vagy a végrehajtás kezdeti időszakában érvényesítsék a párt határozatát.

a lakásépítés jövőbeni programja:

1./ a lakásépítési feladatokat jelenteg öt évre kell megszabni. a kiinduló alap a 15 éves lakásépítési program teljesítése legyen, vagyis az egymillió lakás építésének befejezése a tervezett időre. ehhez a negyedik ötéves terv időszakában 1975-ig legalább 400 ezer lakás megépítését kell biztosítani, vagyis az utóbbi évek 63 000-es átlagáról évi 80 000-re kell növelni az építést. e feladat megvalósításának döntő feltétele, hogy a lakásépítésre, a közművesítésre és a hozzákapcsolódó ipari és szolgáltató játtér fejlesztésére fordított eszközök hányada és összege a népgazdasági beruházásokból növekedjék. ez a gazdaságpolitikai követelmény egyik kiinduló pontja legyen a negyedik ötéves tervnek és ugyanerre kell törekedni a kidolgozás alatt álló, 1985-ig terjedő távlati gazdaságfejlesztési koncepció elkészítésekor.

2./ a legégetőbb szociális feladat a fővárosban és a vidéki városokban lakó munkáscsaládok és a családalapító fiatalok lakáshelyzetének javítása. a negyedik ötéves tervidőszak lakásépítésének elsősorban e feladat megoldásait kell szolgálnia. az állami lakásépítés jelentős növelésével el kell érni, hogy az össz-lakásépítésnek közel a fele állami /központi költségvetési, tanácsi és vállalati/ erőforrásokból valósuljon meg. a központi költségvetésből és a tanácsok lakásépítési célú helyi bevételeiből, továbbá a vállalatok, intézmények eszközeiből összesen 180-200 ezer állami /bér- és szolgálati, valamint értékesítés céljára szövetkezeti/ lakást kell megépíteni. a magánlakásépítés növelése céljából törekedni kell a lakosság erőforrásainak és a vállalatok törvényesen erre fordítható eszközeinek a lakásépítésbe való fokozott bevonására. a lakosság részéről várhatóan jelentkező saját lakásépítési/vásárlási/ igények kielégítésére úgy kell felkészülni, hogy a lakossági építésen belül növekedjék a korszerű, többszintes és telepszerű építés aránya.
/folyt.köv./

- 5 -

MF

bb. 1./ a magyar ... 5. folyt./ il

a szükségletekkel összhangban a fővárosban a vidéki városokban és a településeken az össz-lakásépítésnek mintegy kétharmada épüljön meg az állami lakásépítési és társasházépítési jelentős növelése útján, döntően többszintes lakóházakban. a fővárosban olyan mértékű lakásépítés feltételeit kell megteremteni, hogy a lakáshelyzet az országos átlagot meghaladó mértékben javuljon.

3./ a negyedik ötéves tervben a harmadik ötéves tervhez képest lényegesen - mintegy 100 ezerrel - növekvő lakásmennyiség megépítéséhez biztosítani kell az építőipari szervezetek lakásépítési és közművesítési tevékenységének fejlesztését, az építőanyagtermelés fokozását, az épületszerkezetek és szerelvények megfelelő mennyiségű és választékú kínálatát.

4./ a lakásépítési feladatok gazdaságos megoldása érdekében erőteljesen fokozni kell a tömegszerű, koncentrált lakásépítés arányát, az össz-lakásépítésnek legalább 55-60 százaléka korszerű építési technológiával épüljön, megfelelő segítséggel lehetővé kell tenni, hogy az állami építőipar mellett a szövetkezeti építőipar is fokozottabban alkalmazza a korszerű építési módokat, az építési igényekkel összhangban fenn kell tartani a lakosság és a kisiparosok lakásépítő tevékenységét és a lakosság építőanyag-keresletének folyamatos kielégítésére kell felkészülni. ezekkel a célokkal összhangban kell megvalósítani a kapcsolódó iparágak fejlesztését.

5./ a negyedik ötéves tervben az állami lakások átlagos nagysága két szobát érjen el. a lakások technikai felszereltsége és a házak átlagos emeletmagassága tekintetében pedig tartani kell a kialakult színvonalat. indokolt, hogy a lakosság differenciáltan jelentkező igényeihez és teherviselő képességéhez igazoldó különböző felszereltségű, egyszerűbb kivitelű, olcsóbb lakások is épüljenek. külön elő kell segíteni azt, hogy a fiatal házasok, nyugdíjasok, egyedülállók növekvő része szabadulhasson meg a drága albérletektől, s ehhez hasonló jellegű kulturált és olcsóbb lakószobához juthassanak.

6./ a lakásépítési program megvalósításában olyan irányítási és szabályozási módszereket kell alkalmazni, amelyek lehetővé teszik a tanácsi önállóság kiszélesítését, ugyanakkor biztosítják a központi fejlesztési célok megvalósítását. a tanácsok önállóságát a lakások építésében elő kell segíteni azzal, hogy az államtól kapott központi pénzeszközök, valamint a lakásépítési célú tanácsi pénzügyi alapok mikénti felhasználásáról a tanácsok maguk dönthessenek.
/folyt.köv./

- 6 -

bb. 1./ a magyar ... 6. folyt./ il

helyes orientálásukat központi irányelvekkel kell elősegíteni. a tanácsok a lakásépítéssel kapcsolatos központi előírásoktól annyiban térhessenek el, amennyiben a saját elhatározásaikon alapuló fejlesztések anyagi fedezetével rendelkeznek.

7./ a lakásépítési program a tanácsok számára megnövekedett feladatot jelent. szükséges, hogy a tanácsok a területükön élő lakosság lakásproblémáinak megoldásával, az állami, vállalati és magánlakásépítéssel komplexen foglalkozzanak és a feladatokra felkészüljenek. a lakásépítési program megvalósítása érdekében megfelelő és időben történő területelőkészítéssel, előközművesítéssel, aktív terület-gazdálkodással tegyék megalapozottabbá és szervezettebbé a lakásépítkezést. a tanácsok, a vállalatok és a lakosság lakásépítéssel kapcsolatos szolgáltatási igényeinek kielégítéséhez intézményes segítséget kell biztosítani. e célra szolgáltató jellegű szervezeteket /szövetkezeteket, irodákat, vállalatokat/ lehet létrehozni, vagy e feladatokkal meglévő szervezeteket kell megbízni.

a lakásépítési formák fejlesztése:

8./ a lakásépítés továbbfejlesztése keretében ezután is többféle formát kell alkalmazni, hogy lehetővé tegyék a lakásépítési program biztonságos teljesülését, a központi, a tanácsi, a vállalati és a lakossági erőforrások leghatékonyabb felhasználását, és ezzel a lehető legtöbb építési és vásárlási igény kielégítését. a lakásépítés rendszerének lehetővé kell tennie, hogy a családok a különböző konstrukciókban jövedelmi helyzetüknek és igényeiknek megfelelően eléghessék ki lakásszükségletüket. ezért a lakásépítés jövőbeni rendszerében indokolt fenntartani az állami, a szövetkezeti a vállalati lakásépítési formákat, továbbá a lakossági építkezést és az értékesítésre történő öröklakásépítést.

9./ a tanácsi lakásépítés keretében megvalósuló lakások legalább egyharmadát - megyei szinten - a tanácsok szövetkezeti lakásként értékesítsék, de legalább 40 százalék a bérlakás legyen. az értékesítés meghatározott arányának növelésében a tanácsok legyenek érdekelték azáltal, hogy az egyharmadon felül értékesített lakások után a készpénzbevétel /előtörlesztés/ a tanácsokat illesse meg és ezekből növeljék a lakásépítkezések pénzügyi alapját.
/folyt.köv./

- 7 -

M

M

bb. 1./ a magyar ... 7. folyt./ il

10./ a mai lakásszövetkezetek mellett a szövetkezésben rejlő lehetőségek kinasznátása és a lakásépítés szervezethez való növelése céljából új szövetkezeti formát is ki kell alakítani. ki kell dolgozni a lakásépítő szövetkezeti konstrukció feltételeit és kezdeményezni kell azok fejlődését, viszonylag széles körű elterjedését, hogy a későbbiekben ez a lakásépítési forma megelőzze az igényeknek megfelelő arányt érjen el a lakásépítésben. a lakásépítő szövetkezetek tagjaik számára biztosíthatják a fenntartással és a lakással összefüggő szolgáltatásokat. azok számára, akik - főleg fiatalok - keresetükből csak hosszabb idő alatt képesek előteremteni a lakásépítéshez szükséges hozzájárulást, előtakarékosági rendszert kell létrehozni.

11./ az építési formák között kapjon nagyobb szerepet a vállalatok, üzemek és intézmények lakásépítése, a jelenlegi keretek és feltételek kiszélesítése. a vállalati dolgozók saját lakásépítésének támogatása mellett célszerű a vállalati és a tanácsi erőforrások hatékonyabb együttes felhasználására törekedni.

12./ sámszerű korlátozás nélkül kell továbbra is lehetővé tenni a lakosság saját lakásépítésének különböző formáit. ezen belül lényegesen növelni kell a szervezett /vállalati, otp./ valamint a személyi kezdeményezésű társasházépítés arányát. a vidéki lakásnyelzet megoldásában továbbra is fontos szerep jut a családház építésnek. a fővárosban és nagyobb városokban a lakossági építkezés fő formája a többszintes társasházépítés legyen.

13./ a lakásellátás társadalompolitikai jelentősége, a lakásra való előtakarékoság, a lakásépítésre és vásárlásra való felkészülés biztonsága érdekében a lakásépítési költségek /árak/ alakulásának törvszerűségét biztosítani kell. a lakások átadási /eladási/ árai fejezzék ki a lakások használati értékének - méretének, felszereltségének, területi fekvésének stb. - különbözőségét. a lakásszövetkezetek esetében ne hárítsák át a lakás megvásárlójára a hatósági áremelkedésekből eredő többletköltségeket. az illetékes állami szervek a lehetőségeinket meghaladó konszerüsítés, építési szintszám növelés stb. címén jelentkező áremelkedéseknek vessenek gátat. az állami lakások átadási árának színvonalában átlagosan legfeljebb évi 1-2 százalékos emelkedés engedhető meg. az árak stabilitására való törekvés ne korlátozza a kivitelzők anyagi érdekelttségét, ugyanakkor jobbáztolja a költségek csökkentésére.

/folyt.köv./

bb. 1./ a magyar ... 8. folyt./ il

a lakáscserék ösztönzése és a lakásforgalom szabályozása:

14./ meg kell teremteni a mainál lényegesen nagyobb érdekelttséget az önkéntes lakáscserére, mert ez az országos lakásalap relatív növelésének eszköze lehet, ami jelentősen hozzájárulhat a lakásigények jobb kielégítéséhez. a kellő érdekelttséget mind a lakás-átadó, mind a lakás-átvevő részéről meg kell teremteni. az érdekelttség növekedése feltételezi a lakások arányosságát, a tényleges használati értékhez való igazodását, továbbá a lakásbérlet értékeinek pénzbeli kifejeződését.

15./ mind a lakáscserére ösztönzés, mind pedig az arányosabb tehervállalás érdekében szükséges, hogy a bérlakásellátásban részesülők se jussanak minden ellenérték nélkül lakáshoz. ebből a célból indokolt, hogy a lakásbérlet értékeinek általános elismerése keretében az új bér- és szolgálati lakások juttatása esetén a bérlők fizessenek egyszeri építési hozzájárulást a tanácsnak. a régi, megüresedő bérlakások kiutalásánál pedig az építési hozzájárulással arányos lakás-használatbavételi díjat fizessenek a kiutaló tanácsnak. a lakáscseréknél viszont a lakásbérlet értékének különbözetét térítsék meg a cserélők felé egymásnak. /a tanácsok számára biztosítani kell a jogot, hogy saját mérlegelésük alapján /szociálpolitikai érdekből/ a régi megüresedő komfort nélküli és félkomfortos bérlakások kiutalása esetén a használatbavételi díjtól mentesüljenek.

16./ az építési hozzájárulás és használatbavételi díj mértékét a lakások nagysága, minősége szerint differenciáltan - központi irányelvek figyelembevételével - 10-40 ezer forint között az illetékes tanácsok határozzák meg. a tanácsi minőségi lakáscsere és szanálás esetén a két lakás bérleti értéke közötti különbözetet indokolt megfizetni. a bérlő a tanács javára lemondhat lakásáról, ez esetben igényt tarthat a lakás bérleti értékére. a lakásbérlet értékét - megfelelő állami szabályok keretei között - a személyi tulajdonú bérlakások körében is érvényesíteni lehet.

/folyt.köv./

bb. 1./ a magyar ... 9. folyt./ it

17./ a lakásalap jobb hasznosítása, a lakástartalékok felszabadítása, a lakásforgalom élénkülése érdekében a lakosság csereigényeinek lebonyolítását elő kell segíteni a szolgáltató szervezet fejlesztésével. a lakásforgalom egészséges kibontakozásához megfelelő összetételű és volumenű lakáscsere-alap szükséges.

18./ a lakásforgalom és a lakáscserék fokozottabb kiszélesítésére a szövetkezeti lakásállomány körében is szükség van. ennek érdekében ki kell dolgozni a szövetkezeti lakástulajdonosok lakáscseréjének új szabályait.

állami kedvezmények a lakásépítés és elosztás terén:

19./ a lakásépítés fokozása érdekében az állam a lakosság anyagi befektetésének arányában továbbiakban is biztosítson kedvezményeket. az állami kedvezmények rendszerét azonban tovább kell fejleszteni, úgy, hogy a kedvezmények elsősorban szociálpolitikai céluak, tehát céltudatosabbak és amellyel igazságosabbak legyenek. a lakosság lakással kapcsolatos anyagi terhei pedig az eddigieknél kiegyenlítettebbek, arányosabbak legyenek.

20./ az állami kedvezményt a lakásépítő, illetve vásárló család részére kell nyújtani. a kedvezmény jogcímét és mértékét a lakásépítésben résztvevőkkel, illetőleg a vásárlókkal ismertetni kell. a szociálpolitikai érdekből nyújtható kedvezmény alapja a család nagysága, a gyermekek és eltartottak /keresőkép-
telenek/ száma legyen.

21./ a városokban és a kiemelt munkástelepüléseken a többszintes társasházépítésben résztvevőknek, továbbá a szövetkezeti lakást építőknek és vásárlóknak az állam adjon az építési költség-
ből árengedményt, illetve az építéshez dotációt: a gyermekek /és eltartottak/ után személyenként 20-30 ezer forintot. az adható kedvezmény felső határa az építési költség 40-45 százaléka. a fiatal házaspár lakásépítésének elősegítésére a gyermekek után járó kedvezményt - két gyermekig - előlegezni lehet.

/folyt.köv./

NA

bb. 1./ a magyar ... 10. folyt./ it

22./ a bérlakások kiutalása esetén a gyermekek és eltartottak után a tanácsok nyújtsanak engedményt az építési hozzájárulásból, illetve a használatbavételei díjból, kedvezményezett személyenként 20-25 százalékot. a teljes ingyenesség azonban nem lenne helyes kiterjeszteni a kedvezményt, ezért az legfeljebb 20 százalékos lehet. két gyermekig megelőlegezésképpen kedvezmény nyújtható a fiatal házaspároknak, az összeg egy részére rész-
letfizetési-kedvezmény adható.

23./ a lakásépítési hitelezése a lakásépítési formáknak, a lakás- és építéspolitikai céloknak megfelelően differenciáltan érvényesüljön. a lakásépítési konstrukciók keretében a részvétel pénzügyi feltételeit /készpénzelőtakarékosság, kamat, hitelösszeg törlesztési idő/ a szövetkezeti, a vállalati, valamint a társas- és családi ház építésénél állami szabályozás keretében központi-
lag szükséges megállapítani. az otp által értékesített bérklakások nagy részénél a feltételek a kereslet-kínálatnak megfelelően alakuljanak. az egyes lakáskonstrukciókon belül csak korlátozott mértékű építési hitelt kaphassanak a magasabb jövedelműek /
szabadfoglalkozásúak, magántevékenységet folytatók/, továbbá a nagyobb értékű ingatlanra rendelkezők.

24./ az építési és lakásvásárlási hitelek után minden lakásépítési formában mérsékelt kamatot kell fizetnie. a kamattám-
bak fejezzék ki a lakásépítés társadalompolitikai jelentőségét, továbbá az egyes építési formákhoz a városi, többszintes, telepszerű /szervezett/ lakásépítéshez fűződő állami építési érdekeket. emellett a hitel feltételek ösztönözzenek arra, hogy az építők nagyobb mértékben saját megtakarításaikat használják fel és érdekeltek legyenek a hitel mielőbb visszafizetésében.

a lakások elosztási rendszerének javítása:

25./ a lakások igazságosabb elosztása érdekében tovább kell fejleszteni a bérlakások és az értékesített szövetkezeti lakások igénylésének és elosztásának gyakorlatát. a jelenlegi, nyitvántartott lakásigényeket felül kell vizsgálni és új igény-
nyitvántartást, valamint új elosztási és kiutalási tervet kell készíteni és azt nyitvántartásra kell hozni.

/folyt.köv./

NA

bb. 1./ a magyar ... 11. folyt./ il

26./ a bérlakások elosztása és az értékesítésre kerülő szövetkezeti lakások esetében az igényjogosultak kijelölése a tanácsok feladata. a tanácsok a helyi jövedelmi és lakásviszonyokhoz, valamint egy-egy időszak lakásépítési lehetőségeihez igazodva - központi irányelvek alapján - maguk állapítsák meg azokat a sorolási, kiválasztási, illetőleg kizárási tényszerzőket, amelyeket a lakások elosztásánál alkalmaznak. a tanácsok, a társadalmi és munkáltató szervek bevonásával bírálják el minden igénylőnek a jogosultságát és közölik velük, hogy jövedelmi és vagyoni helyzete alapján melyik lakásellátási formában elégíthetik ki lakásigényüket. azok részére, akik teljes bizonyossággal csak állami és kiutalásos szövetkezeti lakással elégíthetik ki szükségletüket, a tanácsok határozzák meg, hogy 1975-ig kiknek az igénye teljesíthető és hozzávetőleg milyen időpontban.

27./ a lakásalap jobb kihasználása érdekében fokozni kell a tanácsai lakásgazdálkodás szerepét. új, átfogó lakásügyi szabályokat kell kidolgozni, amelyek alapján a tanácsok - helyi adottságaik és körülményeik, valamint a lakásépítési, fejlesztési lehetőségeik figyelembevételével - maguk alakítják ki helyi lakásgazdálkodási szabályait. ennek keretében újra kell szabályozni az igénylés módját, a lakáskiutalási normatívákat, az albérletre és társbérletre, a bérleti szerződésre és annak érvényesítésére, valamint a személyi tulajdonú lakások használatára és bejelentkezésekre stb. vonatkozó szabályokat.

28./ ösztönözni kell a családirház tulajdonosokat arra, hogy házuk egy részét főbérleti jelleggel bérbeadják. ilyen esetben jelentős adókedvezményrel, vagy más pénzügyi eszközökkel támogatja az állam a lakástulajdonost.

29./ olcsóbb lakások és megfelelő szállások építésével, állami szabályozással és társadalmi ellenőrzéssel intézkedéseket kell tenni az albérleti uzsora letörésére.

/folyt.köv./

NA

bb. 2./ a magyar ... 12. folyt./ il

.....

..... a társadalmi és munkáltató szervek megjelölésén kell szabályozni a személyi lakástulajdon mértékét és a lakások feletti rendelkezési jogot. a személyi lakástulajdon rendezésénél azt az elvet kell érvényesíteni, hogy egy háztartást képező családnak / a családnak, az együttesen élőknek és züeteik/ állandó lakás-állománya legyen egy helyen, a városi lakása és a vidéki lakása között. a lakások elosztásánál a lakások méretét, a lakásokkal szembeni igényeket /rendelkezőket/ továbbá a lakást nem építhet, illetve nem árszólhat.

30./ a személyi tulajdonú bérlakások bérleti és tulajdonosai közötti jogviszony rendezése, valamint a lakásállomány megővése érdekében a lakások bérleti és tulajdonosi jogait a tulajdonos, illetve családja használja. ennek érdekében megfelelő állami intézkedésekkel kell segíteni a tulajdonosok számára a bérletfizetés lehetővé kell tenni a bérlő számára az általa bérelt személyi tulajdonú lakás megvásárlását, illetve felszabadítását, hosszulejáratu állami kölcsön nyújtásával. a tulajdonos és bérlő közötti cserét a tanácsok is segítsék elő.

.....

..... a lakásalap fenntartására, kezelésére és fenntartására. a lakónházfenntartásban a tulajdonosok, és a bérlők fokozottabb érdekelttségét kell megteremtetni. az állami és a személyi tulajdonban levő lakásalap fenntartásához fejleszteni kell a szolgáltatásokat és bővíteni az anyagi és szellemi forrásokat. a lakásalap fenntartásának időszakos és rendszeres munkáját a lakásalap fenntartásának közeli és távoli szervei kell ellátni.

..... az állami lakások fenntartására - üzemeltetési költségeire, karbantartására és folyamatos felújítására - a lakbéreknek kell fedezetet nyújtania. a felújításokban mutatkozó lemaradások pótlása és a meglévő lakásalap korszerűsítése céljából az állam a társadalmi központi forrásokból bizonyos kiegészítő forrásokat állapít meg. a lakások lakónházfenntartási alapjait a lakások fenntartásának és hosszulejárati költségeinek fedezésére kell fordítani. a lakások fenntartásának és hosszulejárati költségeinek fedezésére a lakásállomány ténybeli és műszaki állapotához.

Öb. 1./ a magyar ... 13. folyt./ 10

34./ az állami lakónházak kezelési feladatait általában a tanácsai házkezelőségek lássák el. gyakorolják a tulajdonosi jogokat, végezzék az üzemeltetési feladatokat, gondoskodjanak a tulajdonost /bérbeadó/ terhelő javítási munkálatok elvégzéséről és ellenőrizzék a bérlői kötelezettségek teljesítését. az állami lakásállomány javítását a házkezelőségek elsősorban a tanácsai építőipari szervezettel végeztessék, de juttassanak megrendelést, alakítsanak szerződéses kapcsolatot egyéb építőipari szervezetekkel is, amelyek e téren jó munkát képesek végezni. a lakossági javítási igények kielégítésében különösen az építőipari szövetkezetek vállaljanak nagyobb részt.

a lakbérek jövőbeni rendszere és mértéke:

35./ a lakásépítés, elosztás és fenntartás, valamint a lakbérrendszer ellentmondásainak feloldása érdekében egységes elvek alapján szükséges újrendezni a lakbéreket. a rendezésnél arról kell kiindulni, hogy a szocialista állam számára a lakásépítés és fenntartás nem nyerségszerzést, hanem társadalmi szolgálatot célzó befektetés. a lakbér ne tartalmazzon sem nyereséget, sem amortizációt / a kieső lakások pótlásának fedezetét/. a lakbérrel szemben azonban jogosan támasztható az az igény, hogy fedezze, vagy közelítse meg a lakónházak folyamatos fenntartási költségeit /üzemeltetés, karbantartás és felújítás/. ezért a lakbéreket ennek megfelelő szintre kell emelni. mindaddig azonban, amíg a lakbérekből hosszabb idő alatt feltöltődnek a tanácsai alapok, az államnak kell fokozott pénzügyi segítséget nyújtania ehhez.

36./ a lakbéremelést országos érvényű, központi szabályozás keretében a megfelelő felszereltségű /komfortos/ lakásokra kell kiterjeszteni. nem kell emelni a komfortnélküli lakások bérét, csak abban az esetben, ha az államkomfortossá alakítja. a lakbéreket a lakások nagyságát, minőségét, komfortját és település-csoportok szerinti elhelyezését figyelembe véve - használati értékükkel arányosan kell meghatározni. a sajátosságokra való figyelemmel a helyi szabályokat a tanácsok állapítsák meg. a lakások kategóriába sorolása, a lakbérnek lakásonkénti megállapítása a bérbeadó tanácsai szervezet feladata.

/folyt.köv./

Öb. 1./ a magyar ... 14. folyt./ 10

37./ az új lakbér-tarifát a kormány állapítsa meg a fenntartási költségekkel arányosan és a lakások használati értéke szerinti differenciáltan. az egyes lakáskategóriákon belül a lakások területi fekvésében és műszaki állagában meglévő eltérések kiegyenlítésére a lakbértarifák 10 százalékkal növelhetők, illetőleg csökkenthetők. a jelenlegi lakbérpótlák rendszer megszűnik.

38./ bérbeadók és bérlők fenntartási kötelezettségeinek a gazdasági érdekeltségen és felelősségen alapuló reálisabb elhatárolását szükséges megvalósítani. indokolt, hogy a bérlők fokozottabban vállaljanak részt a lakás belső berendezéseinek fenntartásában és pótlásában. ezért a jövőben a lakáson belüli felszerelési és berendezési tárgyak felújítási és pótlásiköltségei 50-50 százalékban a bérlőt és a tulajdonost terheljék. a lakáson kívüli épületkarbantartási és az épület felújítási munkák költségeit ezután is teljes egészében a bérbeadók viseljék.

39./ a személyi tulajdonú bérlakások lakbérének megállapításánál a tulajdonosok érdekeinek az eddiginél méltányosabb érvényesítése indokolt, a lakbér emelése a magánbérleményekre is kiterjesztendő. a kötött bérű, személyi tulajdonú lakások lakbérét az állami lakások lakbéréhez igazodóan célszerű szabályozni. a jövőben bérbeadott valamint azoknál a régi személyi tulajdonú bérlakásoknál, amelyeknél már jelenleg is a szabad lakbér-megállapodás érvényesül, ezt a rendszert célszerű fenntartani.

40./ a lakbér emelését 1971. július 1-i hatállyal kell végrehajtani, úgy hogy a lakosság még 1970 közepén értesüljön a tervezett intézkedésről, az állami és a tanácsai szervek pedig alaposan, minden részletében jól felkészülhessenek. a lakások lakbérének rendezésével egyidejűleg újra kell szerződésben szabályozni a bérbeadók és a bérlők kötelezettségeit.

/folyt.köv./

M

III.

állami intézkedés a lakbéremelésből származó lakossági több-
letkiadások ellensúlyozására:

41./ a bérlakásban élő családok jövedelmi helyzetét a lakbérek emelése - megfelelő ellensúlyozás nélkül - jelentősen rontaná. miután nagy tömegében van szó a budapesten és a nagyvárosokban élő nyugdíjasokról, a munkás és alkalmazott háztartásokról, elejét kell venni annak, hogy ez a szükséges lépés az életszínvonalat csökkentse. ezért a lakbéremelést az emeléssel azonos összegű állami lakbérhozzájárulás fizetésével kell ellensúlyozni, hogy a rendezés egyetlen réteg és egyetlen család életszínvonalát se csökkentse. lakbérhozzájárulást csak azok kapnak, akik a rendezés időpontjában már főbérleti lakással rendelkeznek, s amiatt - lakbérterheik nőnek. tehát azok, akik 1971. július 1-e után részesülnek bérlakás-kiutalásban, lakbérhozzájárulást nem kaphatnak. ezen lakások bérét már kezdettől fogva teljes egészében a bérlő fedezi.

42./ az ellensúlyozás gyakorlati alkalmazásának módszere:

- a lakbéremelés 1971. július 1-én egyszerre életbelép teljes mértékben. a rendezés időpontjában személyre szóló állami lakbérhozzájárulás biztosítja a lakbéremelés teljes összegű megtérítését a bérlőknek. a későbbiekben pedig a családok jövedelmének emelkedésétől függően - de annál lényegesen kisebb mértékben - az állami lakbérhozzájárulás fokozatosan csökkenjen;
- a bérlakásokban lakó nyugdíjasok, csökkent munkaképességűek keresésképtelenek méltányos lakásjogosultságuk mértékéig a lakbéremelés teljes összegét egész életükre szolón lakbérhozzájárulás címén kapják meg. a rendezés időpontja után nyugdíjazottak ugyancsak életük végéig kapják meg a nyugdíjazás időpontjában részükre folyósított lakbérhozzájárulást.

/folyt.köv./

- a szabad foglalkozásuak, az önálló és a magánmunkáltatóknál foglalkoztatottak lakbérénel általában nem indokolt az ellensúlyozás, amennyiben az államtól kedvezményt kérnek, úgy maximum két évre lehet eltölteni a teljes bevezetést úgy, hogy fokozatosan félévenként a teljes különbözet 25 százalékvál lehet a lakbéreket növelni.

43./ az állami lakbér-hozzájárulás kifizetését a következő módon kell szabályozni:

- a lakbéremeléssel érintett lakásoknál a bérlő az emelés teljes összegét lakbérhozzájárulás címén munkahelyén fizetés-kiegészítésként névre szolón megkapja. a munkáltatók a hozzájárulásról személyenkénti nyilvántartást vezetnek, az állam pedig a vállalatoknak /szerveknek/ globálisan, egyösszegben nyújtja a térítést.
- a lakbérhozzájárulást a családon belül a kereső családfő és a feleség /vagy második kereső/között egyelő arányban kell felosztani. a hozzájárulást a rendezés időpontjától kezdve munkahelyükön havonta kapják, melyet az állami költségvetés a munkaadónak megtérít.
- a rendezést követő időszakban a bérlők fizetésének, illetve átlagkeresetének emelkedéssel együtt a hozzájárulás a keresetnövekedés 25 százaléknak megfelelő arányban csökken. a keresetnövekedés alapján a hozzájárulás csökkentésére évenként, vagy félévenként kerüljön sor. ez az adminisztrációs munka a munkáltató szerveknél a bérelszámolás keretében oldandó meg.

4.

a központi bizottság kötelezi a pártszervezeteket, hogy a határozat megértetése és elfogadtatása érdekében végezzenek kellő propagandamunkát a lakosság körében és biztosítsák az állami és tanácsi dolgozók jó felkészülését a határozat végrehajtására.

a központi bizottság felkéri a szakszervezeteket, a többi tömegszervezetet, hogy támogassák a határozat megvalósulását.

a központi bizottság és a kormány felkéri az illetékes állami szerveket, hogy a határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket dolgozzák ki és jóváhagyásra terjesszék a kormány elé./mtl/

em b a r g ó : szombaton 18.00 óráig!

bb. 2. a kormány tájékoztatási hivatala közli:

ll la

1970. május 9.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány együttes ülésén hozott határozatnak megfelelően a minisztertanács intézkedett a lakásépítés és a lakáselosztás rendszerének fejlesztésére, továbbá a lakbérek rendezésére.

a kormányhatározat előírja, hogy 1971. július 1-től az állami tulajdonban lévő bérbeadás útján hasznosított lakások havi bérének mértéke - figyelemmel a fenntartási költségekre és a lakások használati értékére - a következő:

összkomfortos lakások esetében négyzetméterenként	6.-ft
komfortos lakások esetében	5,40 ft
félkomfortos lakások esetében	3,60 ft

a komfort nélküli lakások esetében a lakbér mértéke nem változik, mindaddig, amíg az államiszervek a lakást komfortossá nem alakítják.

az egyes lakáskategóriákon belül a lakások ~~területi~~ fekvésében és műszaki állagában meglévő eltérések kiegyenlítésére a lakbérek mértéke 10 százalékkal növelhető, illetőleg csökkenhető.

az nem állami tulajdonban lévő és bérbeadás útján hasznosított ~~külső~~ lakások lakbérét az állami tulajdonban lévő bérlakásokra előírt mértéhez igazodóan lehet megállapítani.

a korábban bérbeadott olyan lakásoknál, amelyeknél már jelenleg is a szabad lakbérmegállapodás rendszere érvényesül, valamint a jövőben bérbeadott lakásoknál a szabad lakbérmegállapodás rendszerét kell tovább is fenntartani.

az új lakbérek bevezetésével a jelenlegi lakbérpótlék-rendszer megszűnik.

/folyt.köv./

- 18 -

M

bb. 2./ a kormány ... folyt./ ll

a lakásépítés és a lakáselosztás rendszerének fejlesztése, továbbá a lakbérek rendezése érdekében szükséges állami feladatok végrehajtására, a szükséges jogszabályok, intézkedések előkészítésére a kormány, az építésügyi és városfejlesztési miniszter elnökségével tárcaközi egyeztető bizottság létrehozását rendelte el.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter felhatalmazást kapott, hogy a lakáselosztás új rendszere, továbbá a lakbérrendezés bevezetése érdekében szükséges előkészítő munkálatok /bérlakások felmérése, komfort-kategóriába sorolása, stb/ megtételéről saját hatáskörben gondoskodjék./mti/

- 19 -

M

bb. 3. minden eddiginél „fényesebb,, lesz az idei bnv
i sz/j/ie/il la 1970. május 9.

a ligeti vásárvárosban befejeződött az energia-rendszer korszerűsítése; a hat trafóállomás közül a legnagyobbak a teljesítményét 1 000-ról 1 600 kilowattira növelték, és így az idei bnv minden eddiginél „fényesebb,, lesz. a több energiára nemcsak azért van szükség, mert bővítették a világítási hálózatot, hanem azért is, mert a vásár látogatói 1 000-1200 nagy teljesítményű ipari berendezés működését helyszínen tanulmányozhatják. a vásárváros áramfogyasztása vetekedik egy 20 000 lakosú városéval. a fénypompára jellemző, hogy csupán egyetlen csarnokban, a peiófiben 1100 száz wattos izzót szelnek fel. a vásár egyik látványosságának ígérkezik a főtéri szökőkút, amely idén először fényjátékkal működik. a magasba törő vízugarakat esténként többszínű lámpasorok, reflektorok világítják majd meg, egészen a vásárváros zárójáráig, vagyis 21 óráig/mti/

bb. 4. játék és pihenő kombinát épül tatabányán
vid ká/il cz 1970. május 9.

tatabányán 3 hektáros területen játék- és pihenő parkot építenek. az új létesítmény érdekessége, hogy tervezésénél gondoltak minden korcsoportra. a még járni tanuló babáknak például kerek járókakat felszerelt, fákat beültetett területeket alakítanak ki. tisztálkodásukhoz pelenkázó asztalokat, hideg, meleg vízzel ellátott fedett helyet építenek. az „idősebb,, korúaknak homokozókat, alagutakat, és sok más játékot készítenek. a kamaszok részére grundokat kerítenek el.

a játékkombinát egyik részén, tenisz-pályát, korlátot, nyújtót, bordásfalat, ugrószekrényt, m. zorudakat helyeznek el. ezt a területet elsősorban az iskolák rendelkezésére bocsátják. cölöpkerítéssel veszik körül és városzerű bejárattal készítik a romantikus robinson-parkot. itt indián kunyhók, cölöp várak, stb. várják majd a gyerekeket.
/foly.köv./

bb. 4./ játék .. folyt./il

a csendre vágyóknak a zajos részekről távol alakítanak ki pihenőket.

a kombinát egy részét az idei bányásznapon nyitják meg, a egész létesítmény pedig 1972-ben tatabánya várossá nyilvánításának 25. évfordulójaán adják át. több üzem szocialista brigádja vállalta, hogy társadalmi munkával segíti az építkezést. a tervezőket a városi lanács építési és közlekedési osztályának szakemberei társadalmi munkában készítették el./mti/

bb. 7. pedagógiai rátermettségi vizsgálat

i vt/lk/zs/il la

1970. május 9.

a budapesti tanítóképző intézetben - kísérletképpen - az idén felvételizőknél a már hagyományos alkalmassági vizsgálatot pedagógiai rátermettségi vizsgálattal egészítik ki. lényegében a jelenlegi felvételi rendszer továbbfejlesztését, tökéletesítését segíti elő az új módszer alkalmazása. elsődleges feladat ugyanis annak megállapítása, hogy a jelentkezők közül kik a leginkább rátermettek a pályára, kikből válhat a gyerekeket és hivatásukat egyaránt szerető pedagógus.

a rátermettségi vizsgálatnak része például gyakorlati foglalkozás egy gyermekcsoporttal, továbbá a teszt-jellegű írásbeli vizsgálat is.

a rátermettségi vizsgálatok eredményét pontozzák. a felvételi bizottságnak így lehetősége nyílik arra, hogy vitás esetekben - azonos pontszámot elért jelölteknel - mint egyik tényezőt a rátermettségi vizsgán elért pontszámot is figyelembe vegye. a kísérlet eredményétől, tapasztalataitól függően döntenek majd a művelődésügyi minisztériumban arról, hogy a többi hasonló intézményben is bevezetik-e a rátermettségi vizsgálatot./mti/

bb 5. megalakult a műszaki kutatásokat koordináló tanács

1 tz/tr-ju ie -cz

1970. május 9.

Megalakult az országos műszaki fejlesztési bizottság műszaki kutatásokat koordináló tanácsa, elnöke Kiss Árpád, az omfb elnöke, akit ebben a minőségében is az omfb elnökhelyettesei helyettesítenek. Egyvezető alelnöke dr. Gillemot László, akadémikus, egyetemi tanár, a tanácsban az állami főhatóságokat miniszterhelyettesek, az országos hatáskörű szervek elnökei és vezető beosztású dolgozók képviselik, szintén tagja a tanácsnak a legfontosabb kutatóintézetek, valamint néhány kutatással is foglalkozó nagy vállalat vezetője.

Összetételénél fogva tehát a tanács ismeri a magyar gazdaságpolitikai és iparpolitikai célokat, mindig tájékozott arról, milyen új eredmények ismeretére van szüksége a magyar népgazdaságnak, mit lehet ezekből külföldön megszerezni és mire képesek a hazai kutatóintézetek.

A tanács feladata meghatározni többek között azokat a központi kutatási célprogramokat, amelyeket az omfb a tárcákkal egyetértésben a 15 éves távlati tudományos kutatási tervben, ezeket egyeztetve a magyar tudományos akadémia irányítása alatt folyó kutatásokkal, időszakonként felülvizsgálja a kormány tudományos tervében szereplő műszaki kutatásokat és előkészíti az esetleges módosításhoz szükséges döntéseket.

A tanács az omfb által irányított kutatási programokban döntéshozó és tanácsadó, az ágazati célprogramok egyeztetésével kapcsolatos kérdésekben pedig ajánlattevő szerv, amely a programok összehangolására vagy változtatására csupán tanácsot ad.

A tanács forma szerinti megalakulása után már megkezdte részletes munkarendjének kidolgozását. /mti/

-22-

Tjavasó

bb 6. műemlékkataszter zalában

vid-ju ká hgy

1970. május 9.

Zala megyében számbavették a régi építészeti emlékeket, azokat a létesítményeket, amelyek építészeti vagy más szempontból műemléki rangot viselnek. Összesen 38 ilyen létesítményt jelöltek meg a megye területén, közöttük van az egervári várkastély, a zalaszentgróti barokk kastély s több román stílusban emelt templom, a műemlékként megjelölt épületek közül 29 jó állapotban van, 6 felújításra vár, 3 sorsáról pedig később döntenek, mivel ezek igen rossz állapotban vannak. /mti/

A zalaegerszegi volt megyeháza, a surdi inkey kastély

bb 8. három új csillagvizsgálót avatnak májusban

1 tz/mné-ju ie -cz

1970. május 9.

Az utóbbi 25 év alatt összesen 11 csillagvizsgáló épült hazánkban, az idén, egyetlen év alatt ötöt, esetleg hatot avatnak, közülük háromat májusban.

Az első ünnepélyes avatásra május 14-én kerül sor az ujbpesti könyves Kálmán gimnáziumban; ez lesz az első magyar intézmény-jellegű iskolai csillagvizsgáló, 25 centiméteres távcsővel mechanikáját az ujbpesti vállalatok dolgozói társadalmi munkában készítették el.

Öt nappal később Leninvárosban adják át a nemrég épült középiskola tetejére telepített 30 centiméteres távcsövet és az iskolai csillagvizsgáló egyéb tartozékait: az előadótermét, s a szakköri helyiséget, a barkács-szobát, stb. a távcsövet, amelynek mechanikáját a tiszapalkonyai erőmű dolgozói készítették, a többi helybéli iskola tanulóit és a nagyközönség számára is tartanak majd szakelőadásokkal kísért bemutatókat.

A következő napon ózdon, a Lenin kohászati művek támogatásával egy dombtetőre épített, különálló, teraszos, emeletes kupolával ellátott, 40 centiméteres távcsővel felszerelt csillagvizsgálót avatnak.

Mindehárom új csillagvizsgálót kizárólag a társadalmi összefogás teremtetette meg, létrehozásuk egyetlen fillérrel sem terhelte az állami költségvetést. /mti/

-23-

M

bb 9. muzeum lesz dankó pista csengődi villája

vid-ju ká hgy

1970. május 9.

a sokáig munkásszállóként használt csengődi dankó pista villát muzeumnak rendezik be. a kiskőrösi állami gazdaság tulajdonában lévő épület felújításán, berendezésén már dolgoznak az építők, s azt előreláthatólag a nyár közepén adják át az idegenforgalomnak. a villa emeleti szobáit dankó hagyatékaival rendezik be. a híres magyar nótaköltő butorait, emléktárgyait, eredeti kottáit szegeden és a környéken gyűjtötték össze. a pincében hangulatos presszót rendeznek be. /mti/

--

M
-24-

bb 10. gazdasági verseny a kereskedelemben - megszűnik az üzemi vendéglátóipari tröszt

i kf/kf ie bh la

1970. május 9.

a belkereskedelmi miniszter előterjesztésére a gazdasági bizottság tavaly októberben jóváhagyta a gazdasági verseny kibontakozását célzó kereskedelem-szervezési elveket. ennek alapján a miniszter egyebek között elrendelte az üzemi vendéglátás szervezetének korszerűsítését. a miniszteri intézkedésre az üzemi vendéglátóipari tröszt június 30-án megszűnik, a vállalatok közvetlenül miniszterhelyettesi irányítás alá kerülnek. az intézkedés része a középsszervek felszámolásával kapcsolatos rendelkezésnek, a kereskedelem szervezeti fejlesztésének.

az elmúlt években a tröszt irányítása alá tartozó négy budapesti és hét vidéki vállalat gazdaságilag, szakmailag megerősödött, így lehetőség nyílt a közbeeső irányítószerv megszüntetésére. a vállalatok képesek arra, hogy ezentul önállóan szervezzék és lássák el munkájukat.

dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese meghatározta azokat a feladatokat, amelyeket az új vállalatirányítási rendszerben a vállalatok alapvető tennivalója egyebek között az olcsó, kulturált tömegétkeztetés szélesítése, ezen belül az önkiszolgáló éttermek hálózatának bővítése. miután a gazdaságirányítás jelenlegi rendszerében a korábbi kötöttségek megszűntek, a július 1-től önállóan működő üzemelelmezési vállalatok - amelyek rendelkeznek minden szükséges feltétellel - komoly versenytársaivá válhatnak a kereskedelmi vendéglátó üzemeknek. ettől a gazdasági versenytől a minisztérium vezetői a lakosság ellátásának javulását várják. /mti/

--

bb 11. miskolci szimfónikusok hangversenye az aggteleki cseppkőbarlangban

vid ká bh hgy

1970. május 9.

az aggteleki baradla cseppkőbarlang ezerülshelyes földalatti színháztermében a nyári hónapokban két nagyszabású hangversenyre kerül sor. a kiváló akusztikájú hatalmas sziklaüregben mura péter vezényletével a miskolci szimfónikus zenekar ad koncertet. a június 28-i műsorban beethoven leonóra nyitányát és v. szimfóniáját, július 26-án pedig kodály: galántai táncok című művét szólaltatják meg. a nagyzenekari hangversenyeken kívül - a tervek szerint - szeptemberben magyar operettek legjobb zeneszámaiból rendeznek műsort a földalatti meseországban. /mti/

--

Tó 9³⁵
- 25 -

bb 12. vízviszanyomás, nyomjelzés, bakteriológia-kutatás az algyői olajmezőn

vid ká bh hgy

1970. május 9.

az algyői szénhidrogén medencében 65 millió forintos beruházással nagy vízmű épül, amely 100 atmoszférás nyomással vizet présel a föld mélyébe, hogy a fokozódó kitermelés mellett se csökkenjen a szénhidrogéneket felhajtó rétegnyomás. a hatalmas dieselmotoros szivattyúkkal működő vízmű a következő napokban átlagosan 3000 köbméter termálvizet présel a földbe 13 visszanyomó kúton át.

a termálkutakból, visszanyomókutakból, szivattyúkból, vezetékhalózatból álló vízművet kísérletekre is felhasználják. a napokban alkoholos nyomjelző anyagot bocsátottak a mélybe, hogy egyrészt a kutak víznyelő képességét, másrészt a nyomjelző anyagok mélybeli haladásának útját, sebességét stb. megállapítsák. mindebből termeléssel kapcsolatos következtetések is levonhatók majd.

a szegedi józsef attila tudományegyetem növényélettani tanszékének kutatói mikrobiológiai kutatásokat kezdtek az algyői vízviszanyomó műnél. vizet vesznek a kutakból, berendezésekből, s tanulmányozzák az ott megtelepedő baktériumok életfeltételeit, amelyek esetleg közvetve az olajtermelést is befolyásolhatják./mti/

--

bb 14. őszre termel az új szanki földgázüzem

vid ká bh hgy

1970. május 9.

új földgázüzem épül az alföldi kőoljtermelő vállalat szanki üzemében. a szénhidrogénmezőn, ahol 1968-ban kezdték meg a földgázhasznosítást, eddig 400 millió forintot költöttek a földgázüzem kialakítására. a jelenlegi naponta több mint egymillió köbméter földgázt ad az ország ellátására. az új földgázüzem belépésével 2,5 millió köbméter lesz a napi termelés. az új üzembrészt a tervek szerint ősszel vonják be a termelésbe./mti/

--

- 26 -

8. 20 bh

Tó 925

bb 13. új, napközi otthonos óvodák Leninvárosban

vid ká bh hgy

1970. május 9.

borsodban jelenleg százötvenhet napközi otthonos óvoda működik. nagyobb részük az iparvidéken kazincbarcikán, ózdon, a sajtó-völgyi bányászaton, de jut belőlük a mezőgazdasági vidékre is. a viszonylag nagyszámu napköziotthonos óvoda sem képes azonban a jelentkező igényeket kielégíteni. tancsági problémák. a lakosság kívánságának eleget téve a visszamegyei tanács elnöksége most újabb öt napközi óvoda létrehozását engedélyezte. az új gyermek-intézmények közül három Leninvárosban valósul meg, ahol a város bővülése, valamint az egyre nagyobb számban munkát vállaló gyermekes anyák helyzete ezt szükségessé teszi. új napközi otthonos óvodát kap cserépfalu, valamint taktaszada. ebben a két községben eddig még idényjellegű óvoda sem működött./mti/

--

bb 15. csaknem husz nagyobb üzem építésén dolgoznak az idén borsod megye „gyárépítői”

vid ká bh hgy

1970. május 9.

az északmagyarországi állami építőipari vállalat vezetői ebben az évben hatszázmillió forint értékű munkára kötöttek szerződést. a nagy szakmai gyakorlattal rendelkező brigádok az idén csaknem husz nagyobb üzem és más fontos létesítmény elkészítésén dolgoznak. ezek közül a legjelentősebb beruházás

az ózdi kohászati üzemekben

valósul meg. a százhuszonöt éves gyárban mintegy kétmilliárd forintos költséggel évi háromszázhuszonötezer tonna kapacitású folyamatos acélöntőművet és háromszázezer tonna teljesítményű rud-drótsori hengerművet építenek. a két létesítmény megvalósításával a magyar acélgyártás, a hengerhuzal, betonacél és más köracélok előállításának technológiája világszínvonalra emelkedik. az ózdi program kivitelzési munkáiról megtartották az első kooperációs értekezletet az építők, a tervezők, az alvállalkozók és a beruházók

nemesacél finomhengermű díósgyőrt

a fennállásának kétszázadik évfordulóját ünneplő díósgyőri Lenin kohászati művekben ötvenezer négyzetméternyi alapterületen épül fel az új nemesacél finomhengermű, amely 1973-tól évente kétszázhuszezer tonna ötvözött hengereltárut ad majd a népgazdaságnak./ folyt. köv./

- 27 -

8.28 bh

Tó 925

bb 15. /csaknem husz... 1. folyt./ bh

a hatalmas építkezésem a vállalatnak már több mint négyszáz munkása dolgozik. a tizedik pártkongresszus tiszteletére elhatározták, hogy az új hengercsornak készáru, kikészítő és hőkezelő csarnokának acélszerkezetű vázát az év végéig elkészítik.

sörgyár és csokoládégyár

a vállalat brigádjai építik fel az év egymillió hektoliter kapacitású borsodi sörgyár ut, vasut és vízhálózatát. a dolgozók helytállására jellemző, hogy az ütemterveket mindenütt tartják és az új üzem szennyvízlevezető csatornáját a határidő előtt két hónappal elkészítették. az idén megkezdik a szerencsi csokoládégyár új tömbösített üzemcsarnokának építését is, amelyben ndk és lengyel gépsorokat szerelnek fel. az új gyárrészleget négy év alatt építik meg, és üzemeltetésével a jelenlegi évi ezerhétszáz vagonos csokoládé és cukorkatermelést megkétszerezik.

a sajszentpéteri üvegyár

korszerűsítését, közlekedési hálózatának átépítését és az új üvegtároló csarnok, valamint rakodótér létesítését az év végére befejezik. jövőre hozzáfognak a háromszázharmincmillió forintos beruházás felhasználásával épülő új öblösüvegyár alapozásához. a vállalat dolgozói megkezdtek a miskolci keleti csucsvízmű első ütemének építését is. 1973 május 1-ig a hernád partján nagy vízhozamu kutakat alakítanak ki, szivattyúházat építenek és miskolcig mintegy kilenc kilométer hosszúságban hatszáz milliméter átmérőjű gerincvezetékét fektetnek le./mti/

--

bb 16. automatizált szarvasmarha-telep a makói kossuth tsz-ben 2 ember 160 jószágot lát el

vid ká bh hgy

1970. május 9.

a makói kossuth termelőszövetkezetben új típusú, gépesített szarvasmarhatenyésztő telepet építenek. ennek első részlegét, a 160 férőhelyes növendékmarha istállót már üzembe helyezték.
/folyt. köv./

- 28 -

8.32 bh
t

Tósz

bb 16. /automatizált ... 1. folyt./ bh

az istállóban mindössze 2 ember dolgozik, s munkájuk az atomata berendezések kezeléséből áll. a legújabb hazai gyártmányú etető, takarmánykeverők és adagolók - amelyek szentgotthárdon készültek - egyszerűbbek és jobbak mint a hasonló importberendezések. a takarmányelőkészítés külön zárt helyiségben történik, ahonnan a takarmány láncos adagolón jut be a jászolba. az etetést csengő jelzi. ekkor lecsukódnak a jászol előtti, gyenge árammal telített fémlapocskák, hogy távol tartsák az állatokat, amíg az „asztal megterül”, utána megszűnik az elektromos feszültség és felnyílik a kirekesztő berendezés. az etetés befejeztével újból körbejárnak a láncszalagok eltávolítva a takarmánymaradványt. a trágya kihordása ugyancsak automatikusan történik. a makói közös gazdaságban még az idén elkészül egy hasonlóan korszerű 330 férőhelyes tehenészet, a tenyésztő telep második részlege./mti/

--

bb 17. új városközpont épül szekszárdon

vid ká bh -oz

1970. május 9.

szekszárdon megkezdtek a város szívében lévő „korzó”, elvált, földszintes ház sorának bontását. az üzletek egy részét ideiglenesen az új megyei művelődési ház és panoráma film-színház felavatása után megszűnt városi művelődési otthonba és a volt garay moziba költöztették át. a régi házak bontásával új szakaszhoz érkezett volna megye székhelye modern városközpontjának kialakítása, amely korszerű iroda- és szolgáltatóházak, legutóbb pedig babits mihály művelődési kombinát felépítésével már korábban elkezdődött. az új városközpontban emeletes épületek emelkednek majd a lebontott ósdi házak helyén. a műemlékké nyilvánított, tornyos augusz-palotát, liszt ferenc szekszárdi tartózkodásainak színhelyét meghagyják, rendbehozzák és főutcai oldalát árkádossá képezik ki. városias külsőt kap a központot átszelő széchenyi utca is./mti/

--

- 29 -

Tósz

bb 18. mérhető a kenőolajok öregedése - új módszer a gazdaságos karbantartásra

vid ká bh -cz

1970. május 9.

új módszert dolgozott ki a kenőolajok gazdaságos felhasználására a magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézet és az autókörlekedési tudományos intézet. eljárásukkal pontosan mérhető az olaj elöregedése, megállapítható a felhasználhatóság ideje, így elkerülhetik a pocsékolást, a felesleges adagolást.

kísérletképpen a veszprémi és a dánszentmiklósi állami gazdaságokban az új mérési módszerrel szabályozták a kenőolajok felhasználását. a tapasztalatok szerint a műszerek szakszerű utmutatásának 25-30 százalékos megtakarítás köszönhető. különös jelentősége van ennek a módszernek a mezőgazdaságban, ahol évente 30 000 tonna kenőolajat alkalmaznak. /mt1/

bb. 19. vályi péter dél-amerikába utazott

t/sl/rj ia hgy

1970. május 9.

vályi péter pénzügyminiszter szombaton reggel dél-amerikába utazott. peruban, bolíviában és venezuelában vezető személyiségekkel tárgyalásokat folytat országaink gazdasági kapcsolatainak fejlesztéséről. bucsuztatására a ferihegyi repülőtérén megjelent rácz pál külügyminiszterhelyettes. ott voltak a pénzügyminisztérium vezető munkatársai. jelen volt raul maria pereira a perui köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője.

elutazása előtt a pénzügyminiszter a következő nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- több dél-amerikai országgal igen kedvezőek gazdasági kapcsolataink fejlesztésének kilátásai. ezek közé tartozik a többi között peru is. magyarország és peru között a diplomáciai kapcsolatok nagykövetségi szinten a múlt év áprilisában jöttek létre. a két ország gazdasági kapcsolatainak megélénkülése 1968-ban kezdődött, amikor perui jószolgálati delegáció látogatott hazánkba. e látogatást még abban az évben viszonzotta külkereskedelmi minisztériumunk delegációja. ennek eredményeként kereskedelmi megállapodást írtunk alá, a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kiépítésének alapjaként. mindkét ország ösztönözésére ezáltal nyilvánította a gazdasági együttműködés konkrét lehetőségeinek megteremtésére. /folyt.köv./

9.35 rj

- 30 -

Tó 1046

bb. 19. / vályi péter.... 1. folyt./rj

- az utóbbi egy-két évben több magyar gazdasági vezető járt peruban, tavaly novemberben pedig francisco morales bermudez perui gazdasági és pénzügyminiszter látogatott hazánkba. az igen kedvező légkörben lefolytatott megbeszélések eredményeként a magyar és a perui kormány megállapodást írt alá a két ország közötti gazdasági együttműködés alapelveiről, rögzítette a magyarország és peru közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztéséhez szükséges teendőket. az elmúlt hónapok konkrét eredményei azt mutatják, hogy jó ütemben halad a novemberi megállapodás megvalósítása. 1970 elején limában bankközi kompenzációs és fizetési megállapodást, valamint hitelmegállapodást írtunk alá. februárban perui ipari delegáció látogatott hazánkba eduardo villa salcedo ipar- és kereskedelemügyi miniszterhelyettes vezetésével. perunak árucikk-elhelyezésére új piacokra van szüksége, ugyanakkor beruházási terveinek megvalósítása komoly lehetőséget nyújt gépxportunk számára. kapcsolataink bővítésében igen jelentős lehet a magyar - perui vegyes vállalatok létrehozása is.

- a gazdasági együttműködés mindkét ország előnyére szolgál. iparcikk-szállításaink ellenértékéért peruból eddig elsősorban hallisztet vásároltunk, mezőgazdasági takarmánynak. a gazdasági kapcsolatok fejlesztése vásárlásaink kibővítését is lehetővé teszi, a jövőben hallisztten kívül érceket, kávé és egyéb perui árukat is behozunk majd.

- mostani perui látogatásommal f.m. bermudez miniszter meghívásának teszek eleget. a látogatás célja, hogy folytassuk a novemberben budapesten megkezdett megbeszéléseket, s a gazdasági együttműködés alapelveiről aláírt megállapodás céljaival összhangban létrejűjön egy magyar-perui magasszintű vegyesbizottság, amely a két ország közötti gazdasági kapcsolatok rendszeres fejlesztését segíti. ez a bizottság rendszeresen vizsgálja majd, milyen intézkedések szükségesek a két ország közötti gazdasági kapcsolatok folyamatos fejlesztésére, s meghatározza, hogy a gazdasági élet mely területein alakítható ki az együttműködés. mostani látogatásom alkalmából műszaki-tudományos együttműködési megállapodás kötése is szóba kerül, ezenkívül a kulturális együttműködés kérdéseiről is tárgyalunk.

/folyt.köv./

9.43 rj Tó 1046

- 31 -

bb. 19. / vályi péter... 2. folyt./rj

- dél-amerikai látogatásom másik állomása bolívia lesz. ezzel az országgal az elmúlt hetekben emeltük nagykövetségi szintre diplomáciai kapcsolatunkat. illetékes szerveink képviselői az utóbbi hónapokban több alkalommal folytattak eszmecsereket bolíviai hivatalos személyiségekkel a két ország közötti gazdasági kapcsolatok lehetőségeiről. az addigi megbeszélések arra utalnak, hogy reális alapja van a gazdasági kapcsolatok kormányközi megállapodásokon nyugvó kiépítésének. mindkét fél törekszik a kölcsönös érdekeken alapuló gazdasági, műszaki-tudományos együttműködésre. május 4-én magyar-bolíviai államközi gazdasági tárgyalások kezdődtek la pazban. a tárgyalások befejező szakaszában érkezem bolívia fővárosába, hogy folytassam az eszmecsereket az ország gazdasági és politikai vezető személyiségeivel. várható, hogy több kormányközi megállapodást írunk alá. ismereteink szerint bolívia magyarországtól kész vásárolni bányaiipari berendezéseket, mezőgazdasági felszereléseket, kórházi, iskolai felszereléseket stb. ezek ellenértékéért bolíviából fontos alapanyagokat, különböző fémeket /őn, réz, wolfram stb./ valamint kaucsukot, kávé és egyéb termékeket vásárolhatunk. ez a korántsem teljes felsorolás áttekintést ad arról, hogy a magyar-ország és bolívia közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése előnyös lehet mindkét ország számára, mivel exportlehetőségeink találkoznak az import-igényekkel.

- dél-amerikai utam során venezuelát is meglátogatom. caracasban megbeszélésekre kerül sor a venezuelai gazdasági és politikai élet vezető személyiségeivel. e tanácskozások minden bizonnyal hasznosak lesznek a két ország gazdasági kapcsolatainak fejlesztésében. /mti/

bb 20. európa legnagyobb nemzetközi kutyakiállítása nyílt meg az albertirszai úton

t jf/mm bh hgy

1970. május 9.

szombaton az albertirszai úton a mezőgazdasági kiállítás területén megnyílt európa idei legnagyobb nemzetközi /cacib/ kutyakiállítása. a kétnapos bemutatóra érkezett hazai és külföldi tenyésztőket, szakembereket és a versenyre benevezett kutyák tulajdonosait dr. sárkány pál, a fci, a kynológiai világ-szervezet magyar elnöke üdvözölte.

/folyt. köv./

9.50 bh

Tólok

- 32 -

bb 20. /európa legnagyobb... / 1 folyt. bh

a kiállítás bevezetője a hétfőn kezdődő fci kongresszusnak, amelyre 36 országból érkeztek küldöttségek. a vendégek mint bírók is közreműködnek a kiállítás zsűrijében. nehéz dolguk lesz, hiszen a találkozó minden eddiginél nagyobb szabásúakigérik: összesen 2404 kutyát neveztek be. a négylábukat 50 bírói körben bírálják el, összesen 80 fajtaról mondanak véleményt és közülük a legjobbakat magas nemzetközi minősítéssel díjazták.

a kiállítás mindkét napja a közönségnek gazdag látványt ígér, a bemutatót - ugyanúgy, mint a szombati megnyitót - vasárnap is fanfárok hangja vezeti be és ezután mátyás király korabeli kosztümös lovas felvonulása teszi változatossá a programot. ezenkívül kutyapár-versenyt és idomítási bemutatókat tartanak.

a nemzetközi kiállításon tenyésztési nagydíjakat ítélnek oda a legjobb tenyésztők munkájának elismerésül.

a kiállítást a filmmuzeumtól autóbuszokkal és a népszínház utcából induló külön villamosjáratokkal lehet megközelíteni. /mti/

bb. 21. nagygyűlés az egykori leninvárosban, pesterzsébeten

t/tf/rj hgy

1970. május 9.

szombat délelőtt a xx. kerületi erzsébet téren nagygyűlést rendeztek, amelyen megemlékeztek a fasiszmus feletti győzelem 25. évfordulójáról és a lenin-centenárium ünnepségek sorában arról az eseményről, hogy 1919 május 1-én a kerület, akkori nevén erzsébetfalva a leninváros nevet vette fel.

több száz résztvevője volt a nagygyűlésnek, amelyen dr. tancsik rudolf, a kerületi pártbizottság titkára mondott beszédet. ezután a téren levő kerületi rendőrkapitányság falán elhelyezett vörösmárvány emléktáblára koszorukat helyeztek el a kerületi pártbizottság, a tanács, a helyi tömegszervezetek képviselői, valamint veteránok és fiatalok. maga az emléktábla azt hirdeti, hogy ugyanezen a helyen félévszázaddal ezelőtt nagygyűlés, kun béla részvételével tartott ünnepség határozott arról, hogy a belügyi népbiztos jóváhagyásával fölveszik a leninváros nevet. /mti/

10.30 rj

Tólok

- 33 -

bb. 22. száz éves a nagykálldi gimnázium

vid/ká/rj hgy

1970. május 9.

fennállásának 100. évfordulóját ünnepelte szombaton nagykálldiban szabolics megye első állami gimnáziuma. a jubileum alkalmából rendezett emlékünnepeken horváth miklós, a szabolics megyei tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője mondott beszédet. az öreg diákok képviselőjében dr. kulcsár józsef járásbíró, az egykori tanárok nevében dr. barna béla egyetemi tanár emlékezett meg a jubileumról. ezután márványtáblát lepleztek le a régi iskola falán. a gimnázium száz éves fejlődését, történetét kiállításban mutatták be. /mti/

bb 25. a budapest főváros tanácsa vb közmű - és mélyépítési főigazgatósága

lk bh hgy

1970. május 9.

és a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy gázcsőfektetési munkálatok miatt a vii. kerület rottenbiller utca - damjanich utca - majakovszkij utca közötti szakaszán folyó hó 11-én 10 órától a forgalom egyirányúsítva lesz. a forgalom iránya a baross tér felé változatlan marad. a baross tér felől a népköztársaság út irányába rottenbiller utca - damjanich utca - bajza utca - gorkij fasor - felső -erdősor utvonalon közlekedhetnek a járművek. kéri a járművezetőket, hogy a terelő utvonalon a közúti jelzőtáblák utmutatását, utasításait betartva fokozott óvatossággal közlekedjenek. /mti/

bb 23. csanyteleken szedik a szabadföldi karalábát

vid ká bh hgy

1970. május 9.

csongrád megye „karalábés faluja”, csanytelek megkezdte a szállítást. a 7 kilométer hosszú falu mindennagyobb kertjét ezzel a primőrrel hasznosítják. a kertek jóminőségű, gyorsan felmelegedő földjei kiválóan alkalmasak a korai zöldségfélék termesztésére. amíg máshol csak a fóliák alatti ültetvények „érték be”, csanyteleken szombaton már a szabadföldi karalábát szedték. /mti/

10.45 bh 10.11.35

- 34 -

bb 24. siófokon befejeződött a radiológus kongresszus

vid ká bh hgy

1970. május 9.

szombaton siófokon befejeződött az v. magyar radiológus kongresszus tudományos ülészsaka. a mintegy 600 szakember közöttük csaknem 200 külföldi tudós részvételével tartott tudományos ülésen megvitatták az orvostudomány e rendkívül gyorsan fejlődő ágának legújabb tapasztalatait. a 109 előadásból 24 szombaton hangzott el a befejező napon kerekasztal konferenciát is tartottak, amelyen a sugárvédelem kérdéseit vitatták meg a külföldi és hazai szaktekintélyek.

a kongresszus vendégei vasárnap estig maradnak siófokon, s addig tartják nyitva a gyógyászati műszerkiállítást is. /mti/

-.-

bb 26. élénk vikendforgalom a balatonon

vid ká bhgy

1970. május 9.

szombaton egyes üdülőhelyeken már a nyári napokat idézte a balaton part idegenforgalma. a változékony időjárás ellenére már a délelőtti órákban megindult a gépjárművek sora a tópart legkedveltebb idegenforgalmi központjaiba. ausztriából, jugoszláviából és néhány más közeli országból szombaton autókavánok érkeztek a magyar tenger vidékére.

a siófoki és a balatonfüredi szállodák előtt tömegesen parkiroztak a különféle országjelzésű gépjárművek. a két part nagy központjában vasárnapra „telt házat”, ígértek az utazási irodák előrejelzései. becslés szerint vasárnap mintegy 5000 vendége lesz a tópart nemrégiben megnyitott idényszállodáinak.

a vikendforgalmat élénkítették az iskolai kiránduló csoportok is. a turista szállók és a faházak helyeit csaknem teljesen igénybe vették. a diákok társaságpkocsikkal többnyire körbe járják a balaton partját.

a külföldi vendégforgalom növekedésével megélénkült a vízi élet a tavon. a külföldi turisták sok vitorlást és motorcsónakot hoztak magukkal a gépkocsi utánfutókon. szombaton feltűntek a tavon az első vizesizők is. a hidegebb vizekhez szokott külföldiek közül sokan strandolásra is vállalkoztak. /mti/

-.-

10.55 bh 10.11.35

- 35 -

bb 28. kállai gyula vezetésével magyar parlamenti delegáció utazott törökországba

t pr/lk bh hgy

1970. május 9.

kállai gyulának, az országgyűlés elnökének vezetésével szombaton magyar parlamenti delegáció utazott törökországba. tagjai: dr. ortutay gyula akadémikus, az elnöki tanács tagja, az országgyűlés kulturális bizottságának elnöke, szabó istván, az elnöki tanács tagja, a termelészövetkezetek országos tanácsának elnöke, dr. noszkay zsurél főorvos, az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának tagja, rujsz lászlóné, a szombathelyi cipőgyár osztályvezetője és nice jános, a dunai vasmű olvasztára, a terv- és költségvetési bizottság tagja, országgyűlési képviselő.

bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, rácz páál külügyminiszterhelyettes, ott volt az országgyűlés több tisztségviselője, számos képviselő, s eljött ismail soysal, a török köztársaság budapesti nagykövete

kállai gyula elutazása előtt nyilatkozott a sajtó munkatársainak:

- küldöttségünk egyhetes látogatásra utazik a török köztársaságba, viszonzzuk a török nagy nemzetgyűlés ibrahim sevki atasagun szenátuselnök vezetésével itt járt delegációjának elmúlt évi látogatását. utunk minden bizonnyal lehetőséget nyújt majd arra, hogy folytassuk a tavaly magyarországon elkezdett hasznos megbeszéléseket a kétoldalu kapcsolatokról, s a nemzetközi helyzet kérdéseiről. küldöttségünk minden tagja nagy várakozással tekint a látogatás elé, és őszintén reméljük, hogy találkozásaink, megbeszéléseink a török nép vezetőivel, képviselőivel további hasznos ösztönzést adnak a két nép kapcsolatainak fejlesztésére, a népeink közötti barátság további ápolására, - zarta nyilatkozatát kállai gyula /mti/

--

- 36 -

11.15 bh Tó

bb 29. kiállítás győri csurgói máté lajos festőművész alkotásaiból

vid ká bh hgy

1970. május 9.

a győri radnóti ünnepségek keretében szombaton délelőtt kiállítás nyílt győrött a kazinczy gimnáziumban csurgói máté lajos festőművész-grafikus alkotásaiból. a kiállítást, amelyen a művész radnóti sorozata is szerepel z. szabó lászló az iskola kazinczy-díjjal kitüntetett tanára nyitotta meg. a megnyitó ünnepségen keres emil kossuth-díjas színművész a mártírhalált halt költő verseiből adott elő./mti/

--

bb 30. megnyílt a bév 22 . képauciójának kiállítása

t kf/mm le bh hgy

1970. május 9.

a bizományi áruház vállalat május 18-án és 19-én tartja 22. képaucióját, amelynek gazdag anyagát a szombaton nyílt és május 17-ig megtekinthető kiállításon, a mom csörsz utcai művelődési házában mutatják be az érdeklődőknek. az árverésre 251 festmény kerül, összesen egymillió forint kikiáltási áron.

néhány éve még főleg a xix.-xx. századi magyar festők művei iránt érdeklődtek a gyűjtők, ujabban egy részük a régi mesterek képeiért is áldoz nagyobb összeget. ennek megfelelően válogattak a felajánlott anyagból az aukcióhoz. komoly érdeklődésre tartott számot az a xviii. századbéli, kékruhás ifjú ábrázoló angol festmény, amely nemrégiben örökség révén került hozzánk angliából. a legtöbbször egy holland festő tájképet értékeltek, ennek 50 ezer forint a kikiáltási ára. a xix. századi festészetből is meglepően gazdag anyag gyűlt össze. főleg osztrák festők műveiből. a kor magyar festészetéből sok alkotást kutattak fel. történelmi festészetünk nagy alakja széky bertalan több képe közül az árva lány című festmény is árverésre kerül! meglepetés lesz a licitálóknak munkácsy mihály két eddig ismeretlen tanulmánya, amely az éjjeli csavaggókhoz, illetve egy meg nem valósult léda-képhez készült.

és sikerre számíthatnak benczur gyula, mészöly géza és rippl-rónai józsef képei is. a nagybányai festőiskola alapítója közül ferenczy károly 1900-ban készült „őnarcképe”, említésre méltó. a nagybányai tradíciókkal szakító „nyolcak köre”, tagjai közül cigány dezsd, uitz béla, márfy ödön, kernstok károly, orbán dezsd és a fiatalon elhunyt nemes-lamperth józsef képei is szerepelnek az árverésen. szőnyi istvántól nyolc kitűnő képet láthat és vásárolhat a közönség. rudnay gyula egy fergeteges paraszttáncot ábrázoló képe is árverésre kerül. a hagyományokra támaszkodó modern magyar művészetet bene géza, bernáth zsurél, czóbel béla, domanovszky endre művei képviselik a két napos árverésen./mti/

- 37 -

11.40 bh Tó

bb 31. befejeződtek síófokon a balatoni közegészségügyi napok
vid ká bh hgy

1970. május 9.

Szombaton a síófoki bányászudulóban befejeződtek a xlii. balatoni közegészségügyi napok. a háromnapos rendezvényen több mint félezer orvos, egészségügyi szakember, köztük több külföldi higiénikus, elődása hangzott el a nyári balatoni betegellátásról, a táborozásról, a gyermeküdültetésről és más fontos közegészség és járványügyi kérdésekről. /mti/

bb. 33. koszoruzási Ünnepség a szabadság téri szovjet hősi emlékműnél

t/bc/rj zs cz

1970. május 9.

A magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt kormány és a hazafias népfront országos tanácsa a fasizmus felett aratott győzelem 25. évfordulója alkalmából szombaton délelőtti koszoruzási Ünnepséget rendezett a szabadság téri szovjet hősi emlékműnél.

A magyar, szovjet és vörös zászlókkal üvezett téren több száz fővárosi dolgozó gyűlt össze, az emlékművel szemben díszőrség sorakozott fel. az ünnepségen részt vett a központi bizottság, az elnöki tanács, a kormány több tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége, a társadalmi és tömegszervezetek képviselői.

A szovjet és a magyar himnusz elhangzása után az elnöki tanács nevében gáspár sándor és kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnökei, az mszmp központi bizottsága nevében biszku béla, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára és németh károly a politikai bizottság póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára, a kormány nevében fehér lajos és dr. ajtai miklós, a kormány elnökhelyettesei helyeztek koszorút az emlékmű talapzatára.

/folyt.köv./

13.20 rj

- 38 -

bb. 33. /koszoruzási... 1. folyt./rj

A szovjetunió budapesti nagykövetsége nevében f.j. tyitov nagykövet és v.k. gvozdz altábornagy, katonai és légügyi attasé koszoruzott. a hazafias népfront országos tanácsa részéről pióker ignác, az elnökség tagja és barati józsef titkár, a szakszervezetek országos tanácsa részéről someskői gábor és virizlay gyula, a szot titkárai, a magyar fegyveres erők nevében benkei andrás belügyminiszter, csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke és papp árpád vezérőrnagy, a munkásőrség országos parancsnoka, a magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok parancsnoksága nevében m.i. szorokin, p.m. petranko és sz.i. harlamov altábornagyok, a magyar partizán szövetség képviselőitében révész géza, az országos választmány tagja, somogyi miklós, az országos bizottság tagja és vágó ernő titkár, a magyar kommunista ifjúsági szövetség nevében dr. horváth istván, a kisz kb első titkára és csillik andrás, a kisz budapesti bizottságának első titkára, a magyar-szovjet baráti társaság nevében dr. mihályfi ernő elnök és nagy mária főtitkár, az országos béketanács nevében dr. mondok pál és harmati sándor alelnökök, a fővárosi tanács nevében bartos istván, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese és farkasinszky lajos, a fővárosi tanács pártbizottságának titkára koszoruzott. ezután a kerületek dolgozói helyezték el a hála és a megemlékezés virágait az emlékmű talapzatán.

az internacionale elhangzása után a díszőrség díszmenetével fejeződött be a koszoruzási Ünnepség. /mti/

bb. 32. időjárásjelentés

cz rj

1970. május 9.

A meteorológiai intézet jelenti május 9-én, szombaton 12 órakor

10 óras napjelentés

A délnyugat felől a magasban áramló nedves és hűvösebb levegő fokozatosan elárasztotta közép-európát. hatására a meleg kissé mérséklődött, és sokfelé zápor, zivatar keletkezett. ugyancsak véget ért a szovjetunió európai területein hosszú idő óta tartó meleg idő. ezeken a területeken mintegy 10-15 fokkal csökkent a hőmérséklet. az évszakhoz képest szokatlanul meleg az időjárás skandináviában, ahol a hőmérséklet 8-10 fokkal magasabb mint az elmúlt évek átlagértékei.

Hazánkban pénteken változóan felhős, meleg, napos idő volt. a nappal 1 felmelegedés tovább erősödött, így a hőmérséklet csúcserőrtéke általában 22-27 fokot ért el, a déli megyékben egy-két helyen még a 28 fokot is mértek. a délutáni órákban a magasban beszivárgó hűvösebb levegő többfelé záport, zivartart váltott ki. a lehullott csapadék mennyisége a csapadéknym és 11 mm között változott, de turkevértől 16 mm-t jelentettek. egy-két helyen jégeső is hullott. szombaton hajnalra a kevésbé felhős helyeken 8-10 máshol csak 10-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtti változóan felhős volt az ég, esőt csak kekestetőről jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 17-22 fokig emelkedett.

/folyt.köv./

13.30 rj

- 39 -

bb. 32. / a z időjárásjelentés... 1. folyt./rj

budapesten pénteken a hőmérséklet középértéke 19.5 fok, volt, 4.0 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok volt, a tengerszintre átírtított légnyomás 761 mm, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig:

változó mennyiségű felhőzet, többfelé zápor, zivatar. mérsékelt, időnként megélénkülő délnyugati, nyugati szél.
várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12 fok.
legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 474 centiméter.

/mti/

..

Bb 34. magyar vezetők távirata szovjet államférfiakhoz a fasizmus elleni győzelem negyedszázados jubileuma alkalmából

eg z8 bh -cz

1970. május 9.

L.S. Breznyev elvtársnak, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága főtitkárának,

N.V. Podgornij elvtársnak, a szovjetunió Legfelsőbb tanácsa elnöke, elnökének,

S.N. Koszigin elvtársnak, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének,

M O S Z K V A .

Kedves elvtársak!

a hitleri németország felett aratott győzelem 25. évfordulóján mély hálával emlékezünk a hős szovjet népek a fasizmus szétzúzásaért, a népek szabadságáért folytatott önfeláldozó harcára.

a szovjetunió, a szovjet nép és a szovjet hadsereg orosz-
lánrészt vállalt abból a küzdelemből, amelyet a világ antifasiztái, a haladó emberiség vívott a hitleri németország és szövetségeseinek világhódító törekvései ellen és mérhetetlen áldozatokat hozott annak érdekében, hogy európa népei felszabaduljanak a fasizmus igrája alól. a szovjet nép világtörténelmi jelentőségű győzelmének eredményeképpen európa jelentős részében lehetőség nyílt arra, hogy a népek a haladás útjára lépve hozzájáruljanak a békés alkotó munkához és hozzákezdjenek a szocialista társadalom felépítéséhez.

/folyt. köv./

13.30 bh 70/135

- 40 -

bb 34. /magyar vezetők... 1. folyt./ bh

világtörténelmi győzelem eredményeként jött létre, szilárdult meg, s halad előre magabiztosan a szocialista országok közössége, amely szilárd támasza Európában és az egész világon mindazoknak, akik a szocializmusért, felszabadulásukért, az emberiség haladásáért, a békéért harcolnak.

a magyar nép e közösség részeként a szocializmus teljes felépítésén dolgozik, s a fasizmus elleni győzelem 25. évfordulóján is hitet tesz azon őszinte és határozott törekvése mellett, hogy állandóan erősíti együttműködését és testvéri barátságát felszabadítóival, a szovjetunióval és a többi szocialista országgal, s velük összeforrvan harcol a béke megszilárdításáért, a népek haladásáért, az imperializmus minden mesterkedése ellen

a haladó emberiség nagy ünnepén, a fasiszta németország felett aratott győzelem 25. évfordulóján forró szeretettel küldjük Önöknek és a hős szovjet népek Legjobb kívánságainkat.

Kádár János
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának
első titkára

Losonczi Pál
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke,

Fock Jenő
a magyar forradalmi munkás-paraszt
kormány elnöke

x x x

Péter János az évforduló alkalmából táviratban üdvözölte a.a. Gromikót, a szovjetunió külügyminiszterét. Czinege Lajos pedig a.a. Gercsikot, a szovjetunió marsallját, honvédelmi miniszterét.

a hazafias népfront és az országos béketanács üdvözlő táviratot küldött a szovjet béketanácsnak. /mti/

..

- 41 -

13.35 bh 70/135

bb. 35. magyar vezetők távirata az ndk vezetőihez

lk/rj zs cz

1970. május 9.

walter ulbricht elvtársnak, a német szocialista egységpárt központi bizottsága első titkárnak, a német demokratikus köztársaság államtanácsa elnökének,

willi stoph elvtársnak, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének,

dr. gerald götting urnak, a német demokratikus köztársaság népi kamarája elnökének

B e r l i n

a fasiszmus felett aratott győzelem, a német nép felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából szívből jövő jókívánságainkat és forró üdvözlésünket küldjük önöknek és a német demokratikus köztársaság egész dolgozó népének.

huszonöt évvel ezelőtt, mindenekelőtt a szovjetunió népeinek helytállása és hőshadseregének csapásai következtében az antifasiszta koalíció erős döntő vereséget mértek a német fasiszmusra és militarizmusra. ez lehetővé tette, hogy a német nép is felszabaduljon a fasiszta elnyomás alól, hogy a békés, demokratikus útra lépve a népek közötti barátság és együttműködés szellemében szabad és boldog életet teremtsen, s hozzájáruljon valamennyi nép tartós békéjéhez és biztonságához.

a magyar népköztársaság népe - csakugy, mint minden békeszerető, haladó ember a világon - ezen az évfordulón is különös elismeréssel adózik a német demokratikus köztársaság dolgozó népének, a német szocialista egységpártnak és német elvtársainknak azért, amiért német földön létrehozták a valóban békeszerető, szocialista államot, a német demokratikus köztársaságot. az első német munkás-paraszt állam nagyszerű eredményeivel, következetes békepolitikájával mind nagyobb megbecsülést és elismerést vív ki magának világszerte.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és a magyar népköztársaság országgyűlése, az egész magyar nép s a magunk nevében kívánunk önöknek további sikereket a béke megszilárdításáért, a szocialista közösség további erősítéséért, a népeink közötti barátság és együttműködés elmélyítéséért folytatott munkájukban.

/folyt.köv./
13.45 rj

- 42 -

bb 35. /magyar vezetők... 1. folyt./rj

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára

losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke

fock jenő, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke

kállai gyula, a magyar népköztársaság országgyűlésének elnöke

x x x

péter jános külügyminiszter az évforduló alkalmából táviratban üdvözölte otto winer-t, a német demokratikus köztársaság külügyminiszterét. /mti/

..-

bb. 38. tizezer szál székfű anyáknapjára

vid/kz/rj cz

1970. május 9.

a hatvani lenin termelészövetkezet virágkertészetében megkezdődött a tavaszi csucsforgalom. a hatalmas üvegházakban mintegy 20.000 tőn virítanak a látványosan szép, teltszírmu piros, rózsaszín és fehér székfűk. anyáknapjára több mint tizezer szálát szállítottak belőle a helybeli és a budapesti virágpiacra. /mti/

-.

13.50 rj

- 43 -

Tb1420

Tb1420

bb 36. hétfőn tudományos ülészek kezdődik az akadémián
a Lenin-centenárium tiszteletére

t ms/mm zs bh -cz

1970. május 9.

hétfőn a magyar tudományos akadémia és a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága társadalomtudományi intézetének rendezésében kétnapos tudományos ülészek kezdődik az akadémia dísztermében Lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére.

az ülészek erdey-gruz tibornak, az akadémia elnökének megnyitójával kezdődik. a bevezető referátumot Lakos sándor, az mszmp kb társadalomtudományi intézetének igazgatója tartja Lenin és a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet címmel. előadását számos korreferátum egészíti ki.

csizmadia ernő, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektorhelyettese Lenin szövetkezeti eszméi és a magyar társadalmi intézetének igazgatója, az országos tervehivatal tervezési igazgatója, Kovács István, a magyar tudományos akadémia állam- és jogtudományi intézetének igazgatóhelyettese a társadalom gazdasági berendezkedése és a kapitalizmusból a szocializmusba való átmeneti korszak alkotmánya címmel ad elő.

kulcsár kálmán, az akadémia szociológiai kutató csoportjának igazgatója a szocialista jogpolitika lenini elvei, Pál Lénárd, az akadémia központi fizikai kutató intézetének igazgatója tudomány és társadalom, Ránki György, az akadémia történettudományi intézetének igazgatóhelyettese a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet gazdaságtörténeti kérdései címmel tart korreferátumot.

tókei ferenc, az akadémia filozófiai intézetének igazgatója Lenin és a kulturális forradalom, Vass Henrik az mszmp kb párt-történeti intézetének igazgatója a lenini szövetségi politika alkalmazása Magyarországon, Vészi Béla, az mszmp kb politikai főiskolájának rektorhelyettese a politika és a gazdaság viszonyának egyes kérdései a szocializmus építésének korszakában címmel tart előadást./mt1/

--

bb 37. egyelik a cukorrépat a kisal földön

vid kz bh -cz

1970. május 9.

az elmúlt napok hűvös, csapadékos időjárása nem nagyon kedvezett a határi munkáknak a kisal földön. ennek ellenére a közös gazdaságok minden munkára alkalmas percet kihasználtak. szorgalmas munkájuk eredményeként a kijelölt terület több mint 85 százalékán már a kukorica magja is a földben van. befejezték az őszi kalászosok vegyszeres gyomtalánítását s most már a szépen fejlődő tavaszira szórják a gyomokat irtó vegyszereket. a vetést és a szántást gátló eső, a növények fejlődéséhez kifejezetten hasznos volt. a korábbi vetésű cukorrépa táblákon megkezdhetők az egyelést./mt1/

--
- 44 -

13.45 bh Tólu

bb 40. perui egészségügyi küldöttség érkezett hazánkba

k/ms/ kcs -cz

1970. május 9.

dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter meghívására Rolando Caro Constantini perui egészségügyi miniszter vezetésével egészségügyi küldöttség érkezett hazánkba. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, az egészségügyi minisztérium, a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, valamint Raul Maria Pereira, a perui köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője./mt1/

--

bb 41. életmentő emlékérmét kapott egy fiatalember, aki két kisgyermeket kimentett a tűzből

vid/fm kcs -cz

1970. május 9.

a forradalmi munkás-paraszt kormány életmentő emlékérmét adományozott Gyúker Józsefnek, a budapesti 43. számú építőipari vállalat vasbetonszerelőjének önfeláldozó magatartásáért. a kitüntetést és a vele járó ezer forint jutalmat szombaton pécselt adta át a bátor fiatalembernek Horváth Lajos, a városi tanács vb. elnöke. az ünnepségen a Baranya megyei tűzrendészeti parancsnokság képviselőjében részt vett Dukics Károly alezredes és Czilják József őrnagy.

a múlt év novemberében pécselt, az építők útja egyik lakóházának alagsorában gyufával játszadozott két nyolc éves gyermek: Herr Zoli és Kormosi Erika. a helyiségben lévő gyúlékony anyag lángra lobbant, a tűz gyorsan tovaterjedt, s a gyermekek ijedtükben nem tudták kinyitni az előzőleg magukra zárt ajtót. a kisfiú és a kislány kétségbeesett segélykiáltásokra az arra haladó Gyúker József szakaszvezető figyelt fel; akkoriban tényleges katonai szolgálatát teljesítette a fővárosban és szabadságon volt pécselt lakó szüleivel. habozás nélkül betörte a helyiség ajtaját, s előbb Zolit mentette ki, majd a lángok elleni védelemül fejére borította köpenyét, és visszatért a tűzbe, füstbe a már eszméletlen erikáért. miután gondoskodott a kislány kórházba szállításáról, részt vett a tűz eloltásában./mt1/

14.15/kcs

--
-45-

Tólu

bb. 39. újra megnyílt az alsóháromi kohászati muzeum

vid/rj fm cz

1970. május 9.

több mint egy évi szünet után ismét megnyílt az európai viszonylatban is egyedülálló kohászati muzeum a Lillafüred melletti alsóháromban. az eltelt időszak alatt ugyanis ritkaértékű kohászati történeti anyagot stilszerű környezetbe költöztették át. ezen a területen működtek ugyanis az 1780-as években az ómassai „óskohó”, termékeit feldolgozó szegkovácsműhelyek, amelyeknek igazgatását a hajdani selmeci kamaragrófság megbízásából a muzeumnak helyet adó „kancelláriából”, irányított a fősfár, a számtiszt.

a kornü állapotban helyreállított épületben négy kiállítási termet, valamint könyvtárat és irodahelyiségeket alakítottak ki.

a kiállítási termekben bemutatják többek között az ásatások nyomán felszínre került honfoglalás kori imolai vasolvasztót, a kétszáz éves színvonalgyi kohászatkodás emlékeit, valamint a szomszédos mecenzéfi vasgyár termékeiből összeállított gyűjteményt.

a kiállításon látható a fenállásának kétszázadik évfordulóját az idén ünneplő diósgyőri Lenin kohászati művek elődjének, a fazola-féle vasműnek mária terézia által kiállított alapító levele, fazola henrik, majd a gyár igazgatását tőle átvevő fiának, frigyosnak eredeti, sajátkezűleg írott levelei, feljegyzései, elszámolásai. bemutatják azokat a kézi szerszámokat, amelyekkel a hajdani vaskohászok dolgoztak, valamint a vas- és acélgyártás, az öntés, kovácsolás, hengertés technológiáját, történeti fejlődésének sorrendjében. az egyes gépi berendezéseket működő modellekkel szemléltetik.

értékes része a kiállításnak a hajdani vasművesség készítményeit bemutató gyűjtemény, amelyben helyet kaptak többek között a háromi „buszavásból”, készített szerszámok, kályhák, kovácsoltvas használati eszközök, gyertyatartók, vaslábasok, tűziszerszámok. /mti/

bb. 43. katonai főiskolák és tanintézetek harmadik művészeti fesztiválja szolnokon

vid/rj fm cz

1970. május 9.

a katonai főiskolák és tanintézetek harmadik művészeti fesztiválja szombaton nyitották meg szolnokon a ságvári erdő megyei művelődési házban. a felszabadulásunk 25. évfordulója és a Lenin-centenárium tiszteletére rendezett hágomnapos seregszemle a kossuth lajos katonai főiskola műsorával kezdődött. a tisztí nővendékek irodalmi színpada, népi táncegyüttese, énekkara „indulj újra élni”, címmel adta elő zenés irodalmi összeállítását történelmünk sorsfordulóiról. /folyt.köv./

14.05 rj Tolku

- 46 -

bb. 43. / katonai... 1. folyt./rj

muskétás show címmel a katonai főiskola tánczenekar, revü tánckara és szólistái is bemutatták műsorukat. a megnyitó napján szerepelt a központi tiszthelyettes iskola művészeti együttese is. az irodalmi színpad „örökké élni”, című felszabadulási emlékműsorát tolmácsolta, míg a vegyeskórus békedalokat adott elő. a csaknem két órás produkcióban a tiszthelyettes iskola vegyes tánc-, valamint társastáncsoportja és „ezüst csillag”, tánczene együttese is fellépett. vasárnap a külföldián györgy repülő műszaki főiskola és a zalka máté katonai főiskola mutatja be műsorát, hétfőn pedig a szigligeti színházban ünnepi diszeldadásra, martfün és jászfelsőszentgyörgyön pedig bemutató vendégszereplésre kerül sor. /mti/

--

bb. 44. termelészövetkezeti történeti-pályázat eredményhirdetése szolnokon

vid/rj fm cz

1970. május 9.

a középtisztavidéki és jászszági tsz-ek területi szövetsége felszabadulásunk 25. évfordulója, a termelészövetkezeti mozgalom 20. éves jubileuma tiszteletére pályázatot hirdetett a mezőgazdaság szocialista nagyüzemei, a tsz-ek történetének megírására az alakulás éveitől napjainkig. a pályázatra számos mű érkezett be, amelyek elbírálása után szombaton adták át a díjakat. a tsz szövetség elnöksége az első díjat nem adta ki, a második díjat a három ezer forint pénzjutalommal a jánoshidai tsz történetét, a falu szocialista átalakulását feldolgozó értékes istván tanárnak ítélte oda. az alattányi sorsfordulót, a tsz-mozgalom kialakítását megörökítő mű, hajás jános és hajás józsef közös alkotása a kétezeröt száz forintos harmadik díjban részesült. a negyedik díjat, kétezer forintot a jászapáti velemi endre tsz történetének szerzője, miskolczi barna kapta. ezenkívül még két pályaművet részesített pénzjutalomban a bíráló bizottság. a tsz-ek történetét megörökítő pályaműveket a honismereti oktatás keretében megismertetik a fiatalabb nemzedékekkel is. /mti/

--

bb. 47. megnyitok a velencei-tavi strandok

vid/rj cz

1970. május 9.

a szokottnál két héttel korábban, már szombaton megnyitok a velencei-tavi strandok. a kellemes nyári időben megérkeztek az első vendégek is. egyelőre csak a napozókat és a gyepet vették birtokukba. strandolásra a víz még hideg volt. az első vendégeket gárdonyban új kabinokkal és napozóval bővített strand, velence-fürdőn pedig ugyancsak új öltözőhely és napozó várta. a kibővített velencei strandon az idén egyszerre 30.000-en lubickolhatnak majd. a szeszélyes időjárás ellenére 400.000 vendéget várnak az idén a tóparti üdülőtelepekre. /mti/

--

14.15 rj

- 47 -

Tolku

bb 42. Lovasverseny hatvanban

vid fm bh -cz

1970. május 9.

kétnapos Lovasverseny kezdődött szombaton hatvanban a heves megyei Lovasszövetség és a helybeli Lenin termelőszövetkezet szervezésében. a programot a kettősfogatok tizkilométeres terepversenye nyitotta meg, utána pedig a kezdőlovak díjlovaglására és a kettős és négyesfogatok díjhajtására került sor. délután színre léptek a hatvani Lovasiskola növendékei, majd Lovasjátékokat láthatott a közönség.

vasárnap reggel a versenyfogatok felvonulásával folytatódik az érdekes verseny, utána a kettős és négyesfogatok akadályversenye szórakoztatja a közönséget, majd díjkiosztással zárul a kétnapos program. /mti/

..

bb 45. sikerült megörökíteni a merkur átvonulását - nagy közönségérdeklődés a csillagászati esemény iránt

1 tz/tr ie bh -cz

1970. május 9.

szokatlanul élénk élet volt szombaton hajnalról szinte megszakítás nélkül kora délutánig a gellérthegyi uránia csillagvizsgálóban. az intézet munkatársai és lelkes fiatal amatőr-csillagászok négy távcsővön át figyelték a merkur átvonulását a nap korongja előtt. az észlelésre tulajdonképpen a 8 óras jelenésnek csak első és utolsó óráiban volt lehetőség, mert a koradélelőtti órákban felhőzet akadályozta a megfigyelést.

mindenesetre sikerült elektronikus berendezés segítségével rögzíteni azokat az időpontokat, amikor filmen és fényképen is megörökíthették, hogyan érte el a merkur kis fekete foltja a nap-tányér keleti peremét, majd hogyan vonult először felényire, végül teljes terjedelmében a nap elé, illetve az utvégén, már távozóban hogyan lépett újra „kontaktusba”, a nap nyugati peremével, s végül hogyan távolodott el a nap elől. közben váratlanul még egy időpont megfigyelése és megörökítése vált fontossá és szerencsére lehetségessé is: a nap felületénél látszólag 150-szer kisebb fekete pont, a merkur 12 óra 07 perckor „telibe talált”, egy kettős napfoltot, s a következő öt perc alatt átuszott előtte.

közben egymást váltották a távcsövek mögött az érdeklődő laikusok is, akik szünet nélkül kérték és kapták a felvilágosításokat a csillagvizsgáló munkatársaitól a szemük előtt lejátszódó jelenségekről. /mti/

..

- 48 -

14.00 bh Tolu

bb 46. új utak, új programok az ibusz idei terveiben

t tz/tr szb ie

1970. május 9.

ujdonságként az idén törökországba, libanonba és oslóstokholm utcékkal szervez utazásokat az ibusz. ősszel repülőkirándulást rendeznek sziciliába és autóbusszos turát ausztrián, svájcban, olaszországon és jugoszlávián át. tárgyalásokat kezdtek japánba, az expo-ra indítandó társasutazás szervezéséről is, megállapodás azonban még nem jött létre. - mindazeket kolosza sándor, az ibusz sajtó- és propaganda osztályának vezetője mondta a szombaton délelőtt tartott sajtótájékoztaton.

az ibusz révén külföldre utazó egyéni turisták száma az idén előrejelhetőleg 20-25 százalékkal haladja meg a tavalyitn amiben része lehet az újfajta kombinált egyéni és társasutazásoknak is. ezeknek az a lényege, hogy az egyes turisták tetszésük szerinti időpontban, utvonalon és közlekedési eszközzel utaznak külföldre, ott meghatározott napon és helyen találkozik a társaság, együtt vesznek részt bizonyos előre meghatározott közös programokban, majd megint külön-külön folytatják utjukat saját elképzeléseik szerint. ilyen utakat az ibusz egyelőre olaszországba és franciaországba szervez.

a szocialista országokba látogató turisták körében főleg a szakmai tapasztalatcseréket programjukba vett ugynevezett rendezvényutak válnak egyre népszerűbbeké.

a hozzánk érkező külföldiek számára mind újabb programokat igyekeznek előkészíteni. ezek közé tartozik például az este 9 óra és éjjél közötti pezsgőzés és fürdés - stilszerűen a gellért pezsgőfürdőben. az elő- és utószezonban kedvezményes áru budapesti üdülést szerveznek nyugdíjasok részére, s amint „fogadóképes”, lesz a keszthelyi helikon szálló, megkezdik a hévízi kurák szervezését is.

a belföldi turistáknak az ibusz bnv-pavilonja tartogat kellemes meglepetéseket. csupán ott és csupán a vásár idején fogadnak el jelentkezéseket egyhetes krakkói kirándulásra a szokásos 1 300 forint helyett ezer, és 3 napos alacsonytrai utra, a szokásos 550 helyett 440 forintos részvételi díj ellenében. a most 25 éveseket pedig a vásárról ingyen viszik a panoráma-buszokon budapesti jubileumi városnézésre. /mti/

-49-

bb 48. agrármérnököket avattak debrecenben

vid-fm szb -cz

1970. május 9.

a debreceni agrártudományi főiskola aulájában szombaton agrármérnök-avató ünnepi tanácsulást tartottak. ötévi tanulás után levelező szakon 55 hallgató kapott agrármérnöki, 34 hallgató pedig Üzemgazdasági szakmérnöki diplomát. valamennyien termelőüzemekben dolgoznak, a gyakorlati munka irányítói és újabb szakismeretekkel gazdagodva még nagyobb tudással láthatják el feladataikat. a tanácsuláson varga frigyos docens, rektorhelyettes méltatta a gyakorlati szakemberek sikeres államisvizsgáinak eredményeit, majd bencsik istván egyetemi tanár, a főiskola rektora mondott ünnepi beszédet. az új agrármérnökök nevében juhász istván nagyléteai termelőszövetkezeti elnök mondott köszönetet a főiskola tanárainak, oktatóinak. /mti/

-. -

bb 50. rajzkiállítás miskolcon

vid-fm szb -cz

1970. május 9.

a miskolci galériában szombaton megnyitották a magyar képzőművészek szövetsége észak-magyarországi területi szervezete által rendezett rajz-kiállítást.

a galéria nagytermében a második alkalommal megrendezett tárlaton tizennégy borsodi és nógrádi képzőművész - köztük fedly gyula kétszeres munkácsy-díjas grafikus, seres jános és mazzsaroff miklós festőművészek - alkotásait mutatják be.

a kiállítást dr. hetényi györgy, a borsod megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője nyitotta meg. utalt arra, hogy a tanácsok művészetpártoló segítségével a miskolci művésztelenen élő és északmagyarországon tevékenykedő képzőművészeknek a grafikai biennálén, a miskolci téli tárlaton kívül már a harmadik országos viszonylatban is számottevő kezdeményezése, amely alkalmat ad a művészeknek, munkásságuk széleskörű bemutatására. /mti/

-. -

bb 49. bürzsönyi-kollarits ferenc kiállítása oroszlányon

vid-fm szb -cz

1970. május 9.

a vértesi napok egyik kiemelkedő eseményeként szombaton oroszlányon megnyitották bürzsönyi-kollarits ferenc festőművész kiállítását. a nemzeti galéria 1967-es emlékkiállítását követően ez az első nagy vidéki tárlat, ahol bemutatják a munkásból lett művész gazdag életművét. több mint 40 festmény és grafika látható a kiállításon. /mti/

-. -

-50-

bb 51. elsőfokúra mérsékeltek az árvédelmi készütséget a tiszsa alsó szakaszán

vid-kz/mné szb -cz

1970. május 9.

másodfokuról elsőfokúra mérsékeltek szombaton az árvédelmi készütséget a tiszsa alsó szakaszán, s ugyanilyen intézkedést léptettek életbe a hármaskörös torkolati vidékén. a készütség mérséklését az tette lehetővé, hogy az árhullám április 23-1 tetőzése óta pontosan egy méterrel apadt, s az előrejelzésekből ítélve a következő héten is lassu ütemű - naponta átlagosan 8-10 centiméteres - vízszintcsökkenésre lehet számítani.

a még fenntartott elsőfoku készütség tulajdonképpen már csak figyelőszolgálatot jelent, s főleg a vízmércék ellenőrzésére krolatózódik. időközben elszállítják a gátakról a szükségtelené vált védekező anyagokat. /mti/

-. -

bb 52. „székely mihály,, zenei napok jászberényben

vid-fm szb -cz

1970. május 9.

„székely mihály,, zenei napok kezdődtek szombaton jászberényben az elhunyt világhírű művész, a magyar állami operaház kossuth-díjas tagjának, jászberény szülöttének, diszpolgárának emlékére. a művészről elnevezett általános iskolában megkoszozták székely mihály emléktábláját, majd nagy józsef, a városi tanács vb elnökhelyettese nyitotta meg az egyhetes rendezvényso-rozatot. az iskola dísztermében a székely mihály általános iskola, az iskolák kamarakórusai, a palotásy jános zeneiskola tanárai és növendékei adtak emlékhangversenyt. vasárnap országos kórustalálkozóra és minősítő hangversenyre kerül sor tizenkét kórus közreműködésével. az emléknepok további műsorában székely mihály operaest is szerepel a magyar állami operaház tagjainak közreműködésével. /mti/

-. -

bb 62. ezernégyszáz tatabányai uttörő és kisz-fiatal avatása

vid-fm szb -cz

1970. május 9.

sokszáz szülő, rokon és ismerős jelenlétében uttörők avatására és kisz fiatalok fogadalomtételére került sor szombaton tatabánya-ujvárosban. az avatóünnepséget a felszabadulás-téren rendezték, ahol 1400 uttörő, illetve kiszes tett esküt. takács tihamér, az mszmp városi bizottságának első titkára köszöntötte a pajtásokat és az ifjusági szövetség új tagjait. /mti/

-. -

-51-

a szerkesztőségek figyelmébe!

st /gk bh bs

1970. május 9.

javitások, pótlások a mai bb 1-es / a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága... / és a mai bb 2-es / a kormány tájékoztatási hivatala közli... / híreinkhez.

a bb 1-es számú hírünk első bekezdése helyesen a következő:

mint ismeretes, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány 1970. április 16-án együttes ülést tartott, és úgy döntött, hogy a lakásépítés, -elosztás és -fenntartás kérdéseit rendező állásfoglalást e hónapban nyilvánosságra kell hozni, valamint az állami intézkedésekről tájékoztatást kell adni. az alábbiakban közöljük az együttes ülés határozatát:

kérjük, hogy a bb. 1. számú hír fejezetét ne arab, hanem római számokkal jelöljék. /a bekezdések számozása változatlanul arab számokkal történik./

kérjük, hogy a fejezetcímek után ne használjanak kettőspontot.

a bb 1. számú hír harmadik folytatása második bekezdésének utolsó szava helyesen: ... a lakásépítés és -fenntartás költéségei ből.

az 5. folytatás első bekezdésének harmadik- negyedik sorában a szöveg helyesen: ... az állami lakásépítés és társasház-építés jelentős....

az 5. folytatás harmadik bekezdésének harmadik sorában a mondat helyesen: ...arányát. az összes lakásoknak legalább 55-60 százaléka...

az 5. folytatás 4. bekezdésének alulról számított harmadik sorában a szöveg helyesen: ... házások, nyugdíjasok, egyedülállóknak növekvő hányada szabadulhasson...

a 6. folytatás utolsó bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen: ...de legalább 40 százaléka bérlakás...

a 8. folytatás 2. bekezdésének alulról számított ötödik sorában kérjük a zárójelet mellőzni. /a következő két sorban a zárójelek változatlanul megmaradnak./

a 10. folytatás 2. bekezdésének első sora helyesen így kezdődik: a lakásépítés hitelezése ...

a 12. folytatás utolsó bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen... fedezetet nyújtaniuk a felújításokban...

a 14. folytatás 3. bekezdésében az alulról számított harmadik sorban a szöveg helyesen: ... jövőben bérbe adandó, valamint...

/folyt. köv./

14. 15 bh T/1450

a szerkesztőségek figyelmébe ... folyt./ bh

a mai bb 2. számú hírünk címe a következő:

a minisztertanács intézkedése a lakásépítés és a lakáselosztás rendszerének fejlesztésére, a lakbérek rendezésére.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a bb 2. számú hír 1. bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen: ... hozott határozata végrehajtásának a minisztertanács ...

a 2. bekezdés harmadik sorától a szöveg helyesen: ... havi bérének mértéke a következő legyen:

összkomfortos ... stb./ mti/

--

bb 58. elutaztak a külföldi szakszervezeti küldöttségek

gk/ 1e kcs -cz

1970. május 9.

a szot elnökségének meghívására a május 1-1 ünnepségek alkalmából hazánkba látogatott 32 külföldi szakszervezeti küldöttség elutazott. itt-tartózkodásuk során ismerkedtek a magyar dolgozók élet- és munkakörülményeivel. meglátogattak üzemeket, vállalatokat, állami gazdaságokat és termelőszövetkezeteket, kulturális intézményeket. találkoztak dolgozókkal, szakszervezeti vezetőkkel és aktivistákkal. a küldöttségeket elutazásuk előtt a szot elnökségének és titkárságának tagjai a szaktanács székházában fogadták.

hazaérkeztek a 14 országban járt magyar szakszervezeti küldöttségek is. /mti/

--

14. 30/kcs

T/1450

-53-

bb 54. a legrégebb magyar hangversenysorozat: az „éneklő ifjuság”, találkozója pécssett

vid/fm kcs -cz

1970. május 9.

nagy zenekulturájú városunkban, pécssett, szombaton és vasárnap tartják az „éneklő ifjuság”, elnevezésű hagyományos kórustalálkozót. ez a legrégebb hangversenysorozat magyarországon; 1927 óta minden májusban megrendezik az éneklő iskolásfiatalok ünnepi találkozóját. a kodály és bárδος ösztönzésére létrejött „éneklő ifjuság”, hangversenyei negyvenhárom éve pécs legrangosabb zenei eseményei közé tartoznak, s céljuk az, hogy ápolják a magyar dalkulturát és minél több embert - főleg fiatalokat - megnyerjenek a kórusművészetnek. az idén a város tizenkét általános és hat középiskolájának énekkarai léptek, illetve lépnek fel a liszt ferenc hangversenyteremben. műsorukon - a hagyományoknak megfelelően - elsősorban bartók, kodály és bárδος kórusművei szerepelnek./mti/

--

bb 55. fiatal falusi versmondók országos versenye

vid/fm kcs -cz

1970. május 9.

szombaton esztergomban megkezdődött a falusi fiatalok két-napos országos szavalóversenye, amelyet a szövetség és a kisz központi bizottsága ezuttal ötödször rendezett meg.

az ország valamennyi megyéjét képviselő fiatalokat ünnepélyesen fogadták esztergom város vezetői. a művelődési központban dr. horváth istván, a szövetség főosztályvezetője köszöntötte a versmondókat, majd megnyitotta a versenyt. az elődöntőkben több mint ezren vetélkedtek, s közülük került ki az a 75 fiatal, akik esztergomban léptek színpadra. a kora délelőtti óráktól a késő estébe nyúló versenyen traktorosok, erdőmérnökök, állattenyésztők, pedagógusok, segédmunkások és sok másféle foglalkozású falusi fiatal vizsgázott a szép versmondásból.

az eredményhirdetésre és az ünnepi gálaműsorra vasárnap kerül sor./mti/

--

bb 64. dr. brunó kreisky,

gg/kcs zs -cz

1970. május 9.

az osztrák köztársaság kancellárja táviratban mondott köszönetet fock jendnek. a minisztertanács elnökének hivatalba lépése alkalmából küldött szerencsekívánatalért. dr. rudolf kirschlaeger külügyminiszter ugyancsak táviratban köszönte meg péter jános külügyminiszter üdvözlését./mti/

14.35/kcs

--
-54-

bb 56. embargo 18 óráig!

madisz-kisz találkozó szombathelyen - megírják a vasi ifjusági mozgalom történetét

vid/fm kcs -cz

1970. május 9.

szombaton vas megyei madisz-kisz találkozót rendeztek a sombathelyi ifjuság házában. több mint száz kiszes és egykori ifjusági mozgalmi aktív - madiszista - emlékezett a 23-24 évvel ezelőtti időkre, illetve ismertette jelenlegi életét, munkáját. az egykori vasi madisz-tagok közül többen az ország különböző részein élnek s most hazajöttek a találkozóra. csikós józsef, a kisz vas megyei bizottságának osztályvezetője méltatta a felszabadulás utáni első demokratikus ifjusági mozgalom vas megyei tevékenységét. a visszaemlékezéseket magnetofonszalagra rögzítették és felhasználják a vasi ifjusági mozgalom történetének megírásához./mti/

--

bb 57. embargo 19.00 óráig!

„oroszlányi szőttes”, - filmbemutató a vértesi napokon

vid/fm kcs -cz

1970. május 9.

a vértesi napok egyhónapos rendezvény-sorozatában sűrűn szerepel alkotásaival a helyi filmszakkör. az amatőrfilmesek szombaton este „oroszlányi szőttes”, című 40 perces filmjüket mutatták be a rákóczi ferenc klubkönyvtárban. az oroszlányi népszokásokat, a májusfa döntést, a szüreti és farsangi mulatóságokat örökítették meg a város szlovák-lakta kerületében. ezekben a napokban ismerheti majd meg a közönség a „be-mutatjuk oroszlányt”, című amatőrfilmet, majd május 19-én rendezik meg a városban a szocialista városok amatőr filmszakköreinek fesztiválját./mti/

--

bb 65. embargo : 19 óráig!

budapestre látogat moro olasz külügyminiszter

lk/kcs zs -cz

1970. május 9.

péter jános külügyminiszter meghívására aldo moro olasz külügyminiszter május 13-án hivatalos látogatásra magyarországra érkezik./mti/

14.45/kcs

--
-55-

bb 53.
rakacsn

amerikai magyar adományból - körzeti könyvtár épül

vid-fm szb -cz

1970. május 9.

az első világháborút követő években vándorolt amerikába a borsod megyei rakaca községből h. lellich jános, aki most már több mint hetven éves. szülőföldjéről azonban a távol töltött évtizedek alatt sem feledkezett meg. bár egyelőre nem tud hazatérni, azonban jelentős pénzüsszeget adományozott a községnek közművelési intézmény létesítésére. a községi tanács úgy határozott, hogy körzeti könyvtárat létesít a négy község közigazgatási és művelődési központjában, rakacsn.

a mintegy huszonezer kötetes könyvtár építésének kezdeteként szombaton került sor az alapkövetétel ünnepségre, amelyen résztvett és az adományozásról szóló oklevelet az alapkövet elhelyezte korbacsics pál, a magyarok világszövetségének főtitkárhelyettese.

a könyvtár felépítését a szomszédos krasznokvajdai tsz építőbrigádja vállalta, s a tervek szerint az épület még az idén elkészül. /mti/

..

bb 59. költészeti kiállítások

t tf/gg szb zs

1970. május 9.

bemutatásával folytatódott - a balatonfüredi poéta-konferencia után - budapestben a „költészeti napok 1970., eseménysorozata: szombaton nyitották meg a petőfi irodalmi muzeumban a „költők egymásköt., a „rimbaud magyarországon, és a „radnóti emlékezete, című irodalmi tárlatot. a költő-találkozó népes külföldi és hazai vendégseregének jelenlétében illyés gyula és hubay miklós mondott előszót a gazdag anyagu tárlatokhoz, amelyek dokumentációs gyűjteményükön túl a többi között arról is számot adnak, hogy magyarországon a felszabadulás óta csaknem 15 000-féle idegennyelvű írásmű látott napvilágot, s e fordítások együttes példányszáma meghaladta a 160 milliót. a világirodalomnak ugyszólván minden jelentős alkotója és alkotása eljutott a magyar olvasókhöz. kizárólag verses-kötetektől 880-féle kiadvány látott napvilágot, ötmillió százezer példányban. hasonló arányu volt - győződhetnek meg a kiállítás látogatói a falakon, táblókon sorakozó tájékoztatókból - a magyar irodalom kisugárzása is a világ minden tájára. érdekessége volt a kiállítások nyitányának, hogy neves külföldi költők - radnóti műfordítók - különféle nyelveken tolmácsolták mártir-poétánk verseit.

vasárnap a költő-találkozó külföldi vendégei a főváros több színpadán és művelődési házában irodalmi matinékön találkoznak a budapestiekkel. a többi között ilyen műsoros találkozó színléye lesz 11 órától az egyetemi színpad és a kossuth-klub. /mti/

-56-

bb 61. kissé hűvösebb, de napsütéses, tiszta idő lesz vasárnap

i tz/gg ie bzs -cz

1970. május 9.

a hét utolsó napjain a déli-, délnyugati szél a földközi tenger felől kezdte meg a levegő szállítását hazánk felé, de a nagymányokkal szakítva most nem meleg, hanem hűvös levegőt hozott. pénteken és szombaton ugyanis athén, róma és barcelona környékén 2-6 fokkal volt hűvösebb, mint amennyit az ottaniak jogosan elvárhattak volna ezekben a napokban, s a szél ennek a hűvös levegőnek az első hullámát már pénteken átszállította hazánk feletti utjában sokfelé okozva záport és zivatart, még jégverést is, de a hőmérsékletet nem csökkentve. a második hullám szombaton reggel haladt át a főváros felett, délben már a tiszta vonalát is elérte, és némileg lehűtötte a hőmérsékletet. a felhőzet átvonulása után megerősödött napsütés azonban ezt a gyenge lehülést olyan mértékben ellensúlyozta, hogy a dunántulon csak 2-3 fokkal lett hűvösebb, mint pénteken volt, keleten viszont jóformán nem is következett be változás. a néhány fokos hőmérsékletcsökkenésért azonban bőséges kárptótlás a ragyogó, tiszta napsütés.

ez a sokáig hiába várt kedvező időjárási helyzet várhatólag vasárnap sem romlik. a meteorológusok szerint vasárnap estig változó mennyiségű felhőzet várható, többfelé záporral és zivatarral. mérsékelt, időnként megélénkülő délnyugati-, nyugati szél lesz, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig vasárnap 19-24 fok között várható. /mti/

..

bb 60. elkészült az első tiz rába-camion

vid-kz/mné bzs -cz

1970. május 9.

elkészült az első tiz rába-camion nagyteherbírásu gépkocsi a győri magyar vagon és gépgyárban. az új kocsikat szombaton vetették át a gyártól a hungarocamion. a tervezők és a kivitelezők ez alkalomból tartott sajtótájékoztatójukon elmondták, hogy a rába 831-571 típusu pótkocsi szerelvények hossza 18 méter, huszonegy tonna hasznos terhet tudnak szállítani 80 kilométeres óránkénti sebességgel. kétszázötvenöt literes motorjaik és futóműveik is a győri gyárban készülnek. a hatalmas szerelvények ötven méteren belül elérik a 65 kilométeres sebességet. sebességváltójukat gyorsítóval szerelték fel, s így vezetőknek csak minden második fokozatban kell sebességet váltaniuk. a rába 831-571 típusból az idén még 90-et készítenek, a következő években azonban már lényegesen többet. érdeklődés mutatkozik ugyanis iránta jugoszláviában, az ndk-ban, romániában és a szovjetunióban. a gyárban még az idén elkészül négy új típusu camion prototípusa is. ezekből hármat már az idei budapesti nemzetközi vásáron láthatnak az érdeklődők. /mti/

..

15.10./bzs

- 57 -

bb. 63. súlyos közlekedési balesetek

1/zsu/rj cz

1970. május .

ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette motorkerékpárját bene zoltán 29 éves felszolgáló, felsőgödi lakos és tihany központjában egy utmenti lámpaoszlopnak ütközött, a fiatal ember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

veszprém és márkó között szabálytalanul előzött motor-kerékpárjával marczona márton, 44 éves vágár, az utmenti hid-főnek ütközött, s olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

nem rendelkezett vezetési jogosítvánnyal, s jogtalanul igénybe vett egy motorkerékpárt berta jános 19 éves vegyészpári tanuló és ajkán egy betonkorlátnak ütközött. berta jános a helyszínen meghalt, utasát r. imre 17 éves vágártanulót súlyos állapotban vitték kórházba a mentők.

a gyomai vasútállomáson figyelmetlenül a sinek mellett tartózkodott benke márton, 68 éves nyugdíjas és egy személyvonat elgázolta. az idős ember kórházba szállítás közben a mentőkocsiban meghalt.

bükkábrány és mezőnyárad között figyelmetlenül vezette a nyíregyházi áfort kirendeltség vegyeshasználatu gépkocsiját jakab sándor, 28 éves gépkocsivezető, áttért a menetirány szerinti baloldalra és összeütközött egy pótkocsi teherautóval. a baleset következtében jakab sándor olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt. utasai közül kardos lászló 32 éves áfort alkalmazottat életveszélyes állapotban szállították kórházba, ~~hárman~~ hárman pedig könnyebb sérülést szenvedett. az anyagi kár is jelentős, a rendőrség a súlyos baleset ügyében a vizsgálatot megindította.

pénteken este szolnok határában pásztor pál 19 éves gépkocsivezető szabálytalanul, nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a jászapáti mezőgazdasági téesz tehergépkocsiját és elütötte az ut szélén gyalogló molnár jános 36 éves szolnoki lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás közben a mentőautóban meghalt. a rendőrség a gépkocsivezetőt előzetes letartóztatásba helyezte.

/folyt.köv./

15.05 rj

- 58 -

bb. 63. / súlyos... 1. folyt./rj

figyelmetlenül ment át az uttesten budapesten a xiv. kerület, hungária körut és az egressi ut kereszteződésében pethő sándorné 62 éves nyugdíjas és elütötte egy teherautó. az idős asszony olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházbaszállítás után meghalt. /mti/

--

bb. 66. egészségügyi bélyegkiállítás

t/ms/rj zs cz

1970. május 9.

szombaton az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének well-termében megnyitották a szakszervezet bélyeggyűjtő körének első országos egészségügyi bélyegkiállítását, az ünnepélyes megnyitáson jelen volt. dr. csanádi györgy közlekedés-és postaiügyi, valamint dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter is.

a 63 tablóból álló kiállítás, szemléletes képet nyújt arról, hogy a bélyeggyűjtés milyen kitűnő eszköze az egészségügyi felvilágosításnak. a kiállított gyűjteményekben szereplő bélyegek végigvezetnek a gyógyítás történetén az ókortól napjainkig, megtalálhatók közöttük hazánk egészségügyi bélyegei, a tbc és a malária elleni küzdelmet, a fogszuvasodás elleni propagandát, a gyermekbénulás elleni védőoltások népszerűsítését ábrázoló bélyegek egyárnt.

a kiállítás május 17-ig tekinthető meg. május 9-én, 10-én és 17-én 10-től 18 óráig alkalmi postahivatal működik a kiállítás színhelyén. /mti/

--

15.10 rj

- 59 -

bb 67. a pannonia-filmstúdió kiállítása a műcsarnokban
t zsu/kcs zs -cz
1970. május 9.

husz évvel ezelőtt alakult meg hazánkban az első rajz- és animációs filmstúdió. a jubileum alkalmából kiállítást rendeztek a műcsarnokban, amelyen a pannonia-stúdió munkásságát mutatják be az első magyar rajzfilmtől „a kiskakas gyémánt krajcárjától”, - a közelmúltban elkészült „disz-lépés”, című alkotásig.

a tárlatot szombaton dr. solymár istván, a magyar nemzeti galéria főigazgatóhelyettese nyitotta meg. a tárlaton husz alkotó legkülönbözőbb műfajú munkáit mutatják be. az anyagban szerepelnek rajzok, grafikák, képsorozatok, játékos és ötletes bábfigurák, trükkfelvételek és montázsok. a tárlat május 31-ig tart nyitva./mti/

..-

bb 68. emberölési kísérlet

i zsu/tr kcs zs -cz
1970. május 9.

a szabolcs-szatmár megyei rendőrkapitányság emberölési kísérlet büntette miatt indított eljárást nagy dezső, 19 éves foglalkozás nélküli, nagyhalászi lakos ellen. nagy dezső lakásán szováltás közben konyhakéssel többször mellbeszurta 27 éves bátyját, nagy bertalant, aki olyan súlyosan megsérült, hogy életveszélyes állapotban vitték kórházba, a mentők a rendőrség nagy dezsőt előzetes letartóztatásba helyezte./mti/

..-

bb 71. fogadás a szovjet nagykövetségen a győzelem napja alkalmából

t fe/gg kcs zs -cz
1970. május 9.

a szovjet népnek a nagy honvédő háboruban aratott győzelme 25. évfordulója alkalmából f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete szombaton fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson biszku béla, az mszmp kb titkára, fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, gáspár sándor, a szot főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. ajtai miklós, a kormány elnökhelyettese és ilku páll művelődésügyi miniszter, a politikai bizottság póttagjai, aczél györgy, az mszmp kb titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, benkei andrás, horgos gyula, lázár györgy és péter jános, a kormány tagjai, dr. beresztóczy milós, az országgyűlés alelnöke, csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, továbbá a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja, továbbá a magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának képviselőiben m.i. szorokin altábornagy, valamint i.v. tutarinov vezérrezdes, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői parancsnokságának magyarországi képviselője./mti/

15.00/kcs

..-
-60-

bb 69. zenei rendezvényekre épül a soproni ünnepi hetek programja - sajtótájékoztató sopronban az idei ünnepi hetekről

vid/fm lk/ kcs -cz
1970. május 9.

- minden eddiginél gazdagabb és érdekesebb programmal várja sopron azokat a vendégeit, akik a június 26-tól júliig megrendezendő ünnepi hetek idején látogatnak el a műemlékek városába, - ezekkel a szavakkal nyitotta meg dr. erdély sándor, a városi tanács vb. elnöke szombaton sopronban tartott sajtótájékoztatót. az újságírókkal kocsis józsef, a városi tanács vb. elnökhelyettese, országgyűlési képviselő ismertette az ünnepi hetek részletes programját, amely az idén zömmel zenei rendezvényekre épül. a megnyitó napján sorra kerülő galaesten a miskolci kisipari szövetkezetek kórusa, a mezőkövesdi matyó-együttes mutatkozik be a közönségnek, másnap, június 27-én, pedig három évtized után újra operaelőadások színhelye lesz a híres fertőrákosi kőfejtő, ahol szophoklész oedipus király című művét adja elő a győri kisfaludy színház. a barlangszínház egyébként július 6-án hazai ősbemutató színhelye is lesz, amikor haydn: „ember a holdon”, című kétfelvonásos vígoperáját adják elő az állami operaház művészei. a liszt ferenc művelődési központban és a város evangélikus templomában orgonahangversenyekre kerül sor. lehár ferenc születésének 100. évfordulója alkalmából koncertbált rendeznek az ady endre művelődési házban. kosztümös kamarazene-hangversenyt rendeznek a haydn kertben, bach: „jános passio”, -jának bemutatása a győri filharmónikusok közreműködésével, a dunántúli vasas fúvószenekarok hangversenye s könnyűzenei rendezvények teszik még színesebbé az ünnepi hetek zenei programját. a sportok kedvelői nemzetközi gókart- és lovasversenyben gyönyörködhetnek. kiállításnyitlik többek között gádor istván keramikumművész alkotásaiból. az ünnepi hetek programját eljuttatják az ország egész területére, így az érdeklődők tetszés szerint választhatják ki az őket érdeklő eseményeket./mti/

..-

bb 70. ügyészi delegáció utazott az ndk-ba

gk/kcs zs -cz
1970. május 9.

a német demokratikus köztársaság legfőbb ügyészének meghívására dr. szénási gézának, a magyar népköztársaság legfőbb ügyészének vezetésével szombaton ügyészi delegáció utazott hivatalos tanulmányútra a német demokratikus köztársaságba./mti/

15.20/kcs

..-
-61-

MF 1600

bb 72. zsebtolvajokat lepleztek le

1 zsu/mm szb zs

1970. május 9.

Budapestben az egyik 6-os villamoson csúcsforgalmi időben két zsebtolvajt értek tetten a nyomozók. Róth József 71 éves, többszörösen büntetett előéletű zsebtolvaj a Blaha Lujza tér és a Rákóczi tér közötti szakaszon lopta el egy asszony pénztárcáját. A szintén büntetett előéletű 43 éves Sebők Mihály pedig egy vidéki asszonyt károsított meg a Wesselényi utca és a Nyugati pályaudvar között. A rendőrség a tolvajoknál talált pénztárcákat visszaadta jogos tulajdonosaiknak és a zsebtolvajokat őrizetbe vette. /mti/

--

bb 73. zsurkálót vettek őrizetbe

1 zsu/mm szb zs

1970. május 9.

A nyugati pályaudvar várótermében Budai Sándor 31 éves segédmunkás összeveszett feleségével és zsebkésével szívtájon szurta a 26 éves fiatalasszonyt, akit életveszélyes állapotban szállítottak kórházba a mentők. A rendőrség őrizetbe vette a zsurkálót és megindította ellene a büntető eljárást emberölési kísérlet büntetése miatt. /mti/

--

bb 74. 170 tanárjelölt ballagása Egerben

vid-fm szb -cz

1970. május 9.

Az Egeri Hósi Mihály tanárképző főiskolán Szombaton rendezték meg - Látványos Ünnepek keretében - a hagyományos diákballagást. 13 tanszékről összesen 170 tanárjelölt búcsúzott, akik valamennyien két szakon végezték tanulmányikat. /mti/

--

-62-

embargo: 18 óráig!

bb 75. búcsúünnepély az agrártudományi egyetemen

vid/fm-ju -cz

1970. május 9.

Gödöllőn, az agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karának végzős hallgatói szombaton búcsúünnepélyt rendeztek. A 198 végzős hallgatót a kollégiumi épülete előtt Villányi László kari kollégiumigazgató búcsúztatta, majd az ünnepség az egyetem aulájában folytatódott. Dr. Udvardi László docens, dékánhelyettes megnyitóját követően dr. Bálint Andor dékán mondott ünnepi beszédet. A végzős hallgatók nevében Balázs Kőszönte meg a tanárok, oktatók munkáját. Délután az Ifjú Mérnökök Vidém felvonuláson búcsúztak el a várostól, este pedig bálalattal zárták az ünnepséget. /mti/

--

embargo: 17 00 óráig

bb 76. ifjúsági dalos-találkozó Szarvason és Békésen

vid/fm-ju -cz

1970. május 9.

Szombaton rendezték meg Szarvason az „Éneklő Ifjúság” jubileumi hangversenyt. A járás ifjúsági kórusainak nagyszabású seregszemléjén a Békésszentandrás, a Csabacsüdi, a Gyomai, a Szarvasi általános, illetve középiskolák és a Szarvasi felsőfokú óvodáképző intézet énekkara, valamint a Szarvasi Állami Zenekör - amelyet hazánk felszabadulásának és a második világháború befejezésének 25. évfordulója és a Lenin-centenárium jegyében állítottak össze - magyar és szlovák népdalok, gyermekdalok, továbbá magyar szerzők kórusművei szerepeltek. A hangversenyen résztvett és a fiatalok egyesített kórusát vezényelte Fasang Árpád, a Budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatója.

Dalos-találkozót rendeztek Szombaton Békésen is, amelyen a Békési, a Mezőberényi és a Köröstarcsai általános iskolák tanulói vettek részt. Az énekkarok és kamarakórusok bemutatkozása után a jársi uttörő kulturális szemle aranyérmes szavalói, mesemondói és táncosai adtak műsort. /mti/

--

16.00/ju

-63-

NA 1615

bb 77. Lottó nyereségjegyzék

tr-ju 1e -cz

1970. május 9.

a 19. játékhéten öt alkalattal játszószelvény nem volt. az egyes osztályokra jutó nyereségösszegek a nyereségilleték levonása után a következők: négy alkalattal játszószelvények száma 43, a nyereség egyenként 90.013 forint. három alkalattal játszószelvény 3802, ezekre egyenként 509 forintot fizetnek. a két alkalattal játszószelvények száma 119.328, nyereségösszegeik egyenként 20 forint. /mti/

-. -

embargo : 18 óráig!

bb 78. a dunaujvárosi ifjúsági napok záróünnepélye

vid/fm-ju -cz

1970. május 9.

Szombaton dunaujvárosban, a szalkiszigeti kempingben záró ünnepséggel ért véget a din- a dunaujvárosi ifjúsági napok - ideai eseménysorozata. ennek keretében bucsúztatták a Lenini páncélautót, amely fejez megye más községeit keresi fel - majd gádó jászai, a dunaujvárosi kizs-bizottság titkára értékelte az ideai ifjúsági napok lebonyolítását. ezt követően a din-spartakiádok győztes csapatainak huszonnégy serleget adtak át, s kiosztották a din-okleveleket. /mti/

-. -

bb 79. az ének-zenei általános iskolák országos találkozója székesfehérvárott

vid/fm-ju -cz

1970. május 9.

Jelentős zenei esemény kezdődött szombaton székesfehérvárott: az alba regia napok keretében itt kerül sor az ének-zenei általános iskolák kétnapos országos találkozására. nyolc ének-zenei általános iskola énekkarának részvételével.

a május 1 téri általános iskolában nyitották meg a találkozót. a program bevezető részeként a hetedik osztályban bemutató taniáson vehettek részt a találkozó pedagógus vendégei, majd este a részvevő iskolák énekkarai adtak kórushangversenyt. /mti/

-. -

16.05/ju

-64-

NA 1620

embargo : 18.00 óráig!

bb 80. megkezdődött az „a„ kategóriájú társastáncverseny székesfehérvárott

vid/fm-ju -cz

1970. május 9.

a társastánc művészei vették birtokukba szombaton a székesfehérvári utépitő technikum tornacsarnokát: az alba regia napok keretében itt kezdődött meg az „a„ kategóriájú társastáncverseny. tizenkilenc táncospár - a standard és a latinamerikai táncok legkiválóbb hazai művelői - mutatta be tudását a nemzetközi zsűri és a nagyszámu érdeklődő előtt. szombaton a standard táncversenyre került sor: a bécsi keringőt, az angol-keringőt, a slow-fox-quick-step-et és a tangót mutatták be a versenyzők. vasárnap a latinamerikai táncok versenyét rendezik meg: a rumba bolero, a cha-cha-cha, a samba és a paso doble kerül bemutatásra. /mti/

-. -

bb 81. szántó piroska kiállítása a műcsarnokban - szentgyörgyi kornél alkotásai a mednyánszky-teremben

t fe/gk-ju -cz

1970. május 9.

Szombaton két jeles fővárosi képzőművész alkotásaiból nyílt kiállítás. szántó piroska mintegy nyolcvan festménnyel szerepel a műcsarnokban megnyílt tárlaton. három terem tölthet be a festőművész gyűjteményes kiállítása, amelyen a szín és az alak metamorfózisának teljes skáláját vonultatja fel mestéri munkáiban. a különböző technikával készült alkotások líraisága ragadja magával a nézőt. a távol levő pilinszky jános ünnepi megnyitó beszédét mensáros lászló színművész tolmácsolta.

a mednyánszky-teremben szentgyörgyi kornél munkácsy- és kossuth-díjas festőművész mutatkozik be az utóbbi két év művészi munkáival. a festőművész témái között éppugy megtalálhatók a csendéletek, mint a figurális tárgyú festmények. a kiállítást, amely május 23-ig lesz nyitva. dr. fehér zsuzsa művészettörténész nyitotta meg nagyszámu érdeklődő jelenlétében. /mti/

-. -

16.15/ju

-65-

NA 1620

bb 85. Losonczi párt vezetésével hazaérkezett a párt- és állami küldöttség prágából

t bc/j-ju la

1970. május 9.

Losonczi párt, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének vezetésével szombaton délután visszaérkezett budapestre a magyar párt- és állami küldöttség, amely a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának és a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának meghívására prágában részt vett a csehszlovákia felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken. a küldöttség tagjai voltak: nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és kovács imre, a magyar népköztársaság prágai nagykövete.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács helyettes elnöke, pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, péter jános külügyminiszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter és garai róbert, az mszmp külügyi osztályának helyettes vezető je fogadta. jelen volt a fogadtatásnál frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 82. új községi könyvtár sarkaskeresztúron

vid/fm-ju -cz

1970. május 9.

a békés megyei sarkadkeresztúron szombaton adták át rendeltetésének a „száz falu -száz könyvtár„ mozgalom keretében létesített új községi könyvtárat. békés megye első „felszabadulási emlékkönyvtárának„ felépítéséhez az országos népművelési tanács 90 ezer forinttal járult hozzá.

ebben az évben még ujkigyóson, kevermesen és bélmegyeren is létesül helyi erőből modern községi könyvtár. az új létesítményeket az országos népművelési tanács összesen 425 ezer forinttal támogatja, s ezt az összeget a helyiségek berendezésére, a könyvtárolomány gyarapítására fordítják. /mti/

--

16.20/ju

-66-

1630

bb. 83. a medosz felszabadulási vetélkedőjének döntője

t jf/lk/ie/il cz

1970. május 9.

szombaton a medosz jókai utcai székházában rendezték meg a mezőgazdasági szocialista brigádok számára kiírt felszabadulási vetélkedő országos döntőjét. a döntőt dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helytete nyitotta meg.

a versenyt igen nagy érdeklődést váltott ki, összesen közel 3 000 szocialista brigád nevezett be mintegy 50 000 taggal. a medosz területén a szocialista brigádok történetében ilyen tömegméretű akcióra még nem volt példa. a versenyzőkön kívül a vetélkedő sikerét szolgálta még a 2 000 zsűritag és játékvezető.

a döntőben öt szocialista brigád öt-öt tagu csapata indult.

első lett a szombathelyi állami erdő- és fafeldolgozó gazdaság kossuth-brigádja, második a szekszárdi gépjavitó vállalat április 4. brigádja és harmadik helyen végzett a budapesti mezőgazdasági gépjavitó vállalat március 15. munkacsapata. /mti/

--

bb. 86. aubrey jones

tr/il la

1970. május 9.

nagy-britannia ár- és jövedelemhivatalának elnöke dr. csikós-nagy béla államtitkárnak az országos anyag- és árhivatal elnökének meghívására szombaton budapestre érkezett. /mti/

--

- 67 -

NA 1720

bb. 84. Teleplezték steinmetz miklós mellszobrát komlón - szovjet hősi emlékművet avattak sídagárdon - a győzelem napja ünnepségei vidéken

8 vid fm/mné/11. cz

1970. május 9.

komlón - a győzelem napja alkalmából - szombaton békegyűlést és szoboravató ünnepséget rendezett a hazafias népfront baranya megyei és komlói városi bizottsága, továbbá a steinmetz miklós nevét viselő gimnázium és szak-középiskola. az eseményen megjelentek a hzánkban tartozkodó szovjet béke-delegáció tagjai: irina levcsenko, a szovjetunió hőse, g. naravcsatov író, a szovjet béketanács tagja. a tanintzet előtti téren rendezett gyűlésen fehér ferenc vezérőrnagy méltatta a fasiszmus felett aratott győzelem negyedszázados évfordulójának jelentőségét és megemlékezett steinmetz kapitányról, a fasiszták által orvul meggyilkolt, baranyai származású hős parlamenterről. ezután gallusz józsef, komlói város tanácsának vb elnöke teleplezte steinmetz miklós bronzmellszobrát, - kunvári lilla szobrászművésznő alkotását. a gyűlésen felolvasták annak a táviratnak a szövegét, amely a mecseki bányaváros harmincezer lakosának tiltakozását fejezi ki az egyesült államok kambodzsai agressziója ellen

a tolna megyei sídagárd főterén a győzelem napján avatták fel a szovjet hősök emlékművét. az ünnepségen - amelyen szovjet vendégek is résztvettek - tatár lajos, a szekszárdi járási pártbizottság titkára emlékezett meg a fasiszmus felett aratott győzelem negyedszázados évfordulójáról.

emlékünnepek zajlottak le békés megyében is. ebből az alkalomból békéscsabára érkezett hantos jános, az országos béketanács elnökségének tagja, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese, aki a hazafias népfront békés megyei bizottságának székházában átadta az országos béketanács kitüntető jelvényeit a viharsarok legjobb békeaktivistáinak. - a békés megyei központi ünnepséget a magyar-szlovák lakta csorváson rendezték meg. a község művelődési házában tartott nagygyűlés szónoka ugyancsak hantos jános volt.

kiskőrösön ifjúsági nagygyűlésre került sor, amelyen balabán sándor alezredes, az mhsz megyei titkára mondott beszédet, majd felavatták és átadták a járási székhely ifjúságának a mintegy félmillió forint értékű társadalmi munkával épített új mhsz gyakorló lőteret.

számos városban és községben - többek között kecskeméten, szolnokon, tiszafüreden, karcagon, jászberényben, székesfehérvárott dunaujvárosban és a nógrád megyei magyarnándorban - a kegyelet koszorúit helyezték el a felszabadító szovjet hősök emlékművein és sírjain. /mtl/

--

- 68 -

644/11

M-725

a szerkesztőségek figyelmébe!

- jú la

1970. május 9.

a mai bb 1. sz. hír / az mszmp kb és a kormány határozata... / 13. folyt. 2. bekezdésének 9. sorában a szöveg helyesen:

... közelítse meg a l a k ó h á z a k folyamatos fenntartási... /mtl/

--

bb. 87. fokozódik a magyar nép tiltakozása a kambodzsai elleni amerikai agresszió és a vdk ujrabombázása ellen.

1 tf/gg/11 la

1970. május 9.

táviratok százaiban jut kifejezésre a magyar nép felháborodása az amerikai imperialisták kambodzsára is kiterjesztett agressziója és a vdk bombázásának újratezdése ellen. az országos béketanács és a hazafias népfront országos tanácsa címére érkezett tiltakozó irások kemény szavakkal bélyegzik meg az emberi jogok sárba tiprását, az amerikaiak hadüzenet nélküli háborúját.

felháborodásuknak adtak hangot a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsához tartozó egyházak, hangoztatva, hogy fékezhetetlen hódító szándék vezérli az egyesült államokat hódító agressziójának, vietnami háborujának kiterjesztésére most kambodzsára is. kegyetlen intervenció háboru az, ami most kin-dokinában történik. válogatás nélkül veti be az usa a legszörnyűbb fegyvereket: a pusztításnak nemcsak az önvédelemre kényszerült indokina honvédő hősök esnek áldozatul, hanem a csatatérre változtatott városok és falvak ártatlan lakosai is, ezrével halnak meg a gyermekek, asszonyok és védtelen öregek ott, ahol az emberi mivoltukból következött imperialista kalandorok áthataladnak. „hívó egyházi emberekként - hangzik a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának nyilatkozata - mélységesen megvetjük a határozatlan elítéljük nixon elnök fékevesztett politikáját. aki egy, magát kereszténynek nevező áll/am zászlaja alatt véres, gyilkos háborút folytat, sammibeveve a nemzetközi jog alapvető normáit, a nemzeti önrendelkezést, az államok szuverenitásának és szabadságának jogát. /folyt.köv./

- 69 -

1830

bb. 87./ fokozódik... folyt./ il

teljes egyetértésben a magyar kormány nyilatkozatával, valamint az országos béketanács május 8-án megfogalmazott állásfoglalásával; követeljük, hogy azonnal és feltétel nélkül fejezzék be az amerikai imperialisták az indokina háborút, vonják ki az idegen csapatokat vietnam és kambodzsra földjéről, tartsák tiszteltben ezen országok népének önrendelkezési jogát. a legteljesebb együttérzésünkről biztosítjuk ezeket a népeket, érettek a tőlünk felhető minden áldozathozatalra készek vagyunk,,

„mélyszéles megdöbbenéssel fogadtuk a hírt, hogy a mindnyájunk által annyira várt vietnami béke megkötése helyett most az amerikai fegyveres egységek behatoltak kambodzsába, ahol nemcsak a városokat és falvakat perzselnek fel, s a kivonulás helyett szelítik a vietnami hazafiak ellen viselt háború frontját,, - hangzik az opus pacis intéző bizottsága és az obt katolikus bizottsága által fogalmazott nyilatkozat, majd leszögezi:

amennyire örömmel vettük a párizsi tárgyalások megkezdésének hírére és az amerikai vezetőknek a békéről sokszor hangoztatott kijelentésüket, -annyira elkeserített bennünket, hogy az egyesült államok vezető körei meghazudolták eddig hangoztatott szándékaikat, és a korábbinál még pusztítóbb, még több áldozatot követelő kalandor hadviselésbe rántották be az amerikai népet, amelynek milliói tömegei is tiltakoznak e mostani háborús lépés ellen.

a magyarországi katolikus papok csatlakoznak a világ valamennyi jóakaratu emberének tiltakozásához, a békét törvényekkel is védő magyar kormányzat állásfoglalásához, és a magyar néppel együtt követelik: szüntessék be a háborút mind vietnamban, mind kambodzsában - az amerikai katonák térjenek vissza otthonukba, és tegyék lehetővé, hogy az indokina népek maguk dönthessenek saját sorsukról. tudjuk, hisszük, hogy a szabadságukban, függetlenségükben megtámadott indokina népek hősi harcukból diadalmasan fognak kikerülni,,

a magyar vöröskereszt országos elnöksége a vöröskereszt nemzetközi bizottságához címzett levelében leszögezi, hogy messzemenően elítéli az amerikai agresszió kiszélesítését indokinában, az ott élő békés vietnami lakossággal szemben elkövetett vérengzéseket és az esztelen terrort, amelynek százak és százak esnek áldozatul.

/folyt.köv./
17.00/11

- 70 -

M-1835

bb. 87./ fokozódik... 2. folyt./ il

„a letartóztatott és bebörtönözött, koncentrációs táborokba zárva és otthonaikból elűzött vietnamiak ezrei tanuskodnak arról, hogy a kambodzsai hatóságok súlyosan megsértik a polgári lakosság védelmére vonatkozó 1949. évi genfi egyezményeket, valamint a vöröskereszt-mozgalom humanitárius céljait és elveit,, - állapítják meg a levél szerzői, s kérik a vöröskereszt nemzetközi bizottságának elnökét, hogy tőle telnetően tegyen meg mindent a polgári lakosság elleni erőszak, valamint az amerikai hadsereg újabb agressziója megszüntetéséért.

budapestről és vidékről egyaránt tiltakozó levelek özönében kap hangot a magyar nép minden rétegének, munkásoknak, parasztoknak, értelmiségieknek, az idősebbek és a fiatalok korosztályának állásfoglalása: lássák be eddigi cselekményeik céltalanságt, az amerikai imperialisták és mihamarább vonják ki a kalandor-osztagokat kambodzsra és vietnamföldjéről./mti/

..

bb 88. a bolgár kulturális hét megnyitója kapuvárott

vid/fm-ju la

1970. május 9.

szombaton kapuvárott rendezték meg a bolgár kulturális hét országos megnyitóját. délelőtt kovács bálint, a kapuvári városi tanács végrehajtó bizottságának titkára nyitotta meg a rábaközi muzeumban a „ bulgária ezer éve,, és „ a lipcsei per,, című kiállításokat.

délután a járási művelődési otthonban ünnepi nagygyűlésre került sor, amelynek előadója sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára volt. a nagygyűlésen résztvett nino nikolov, a bolgár kulturális központ igazgatója, valamint hrizto fotev és gregori konstantinov bolgár költő is. az elnökségben helyet foglalt j.boudourecqu, a francia béketanács tagja, valamint steiniger professzor, az ndk béketanácsa elnökségének tagja. az mszmp győr-sopron megyei bizottságát nagy gyula megyei titkár, a hazafias népfrontot pedig dr. hajós vilmos megyei titkár képviselte. az ünnepség után a kapuvári népi együttes adott műsort.

..

17.15/ju

M-1840

-71-

bb 89. éremgyűjtők országos vándorgyűlése debrecenben

vid/fm-ju la

1970. május 9.

Szombaton a debreceni déri múzeumban rendezték meg az éremgyűjtők országos vándorgyűlését. Pávo Elemér, a budapesti éremgyűjtők egyesületének ügyvezető titkára köszöntötte a résztvevőket, majd nagyházi János a debreceni csoport elnöke beszámolt többek között arról, hogy a hajduságban csaknem százan foglalkoznak numizmatikával, s a magángyűjtőknél őrzött anyag több mint nyolcvanezerre becsülhető.

Nagy érdeklődés kísérte dr. Kahler Frigyesnek a numizmatikai hamisítványokról szóló előadását.

Az országos vándorgyűlésen érmék és pénzek gyorsárverését is megtartották: több mint száz érme cserélt gazdát. /mti/

-. -

bb 90. uttörő határőrszakaszok versenye sopronban

vid-j-ju ká la

1970. május 9.

A Győzelem napja alkalmából szombaton Sopronban hadijátékkal egybekötött találkozózt rendeztek a Győr-Sopron megyében működő uttörő határőrszakaszok. Mintegy 350 uttörő vetélkedett 150 határőr irányításával. Az ifjú határőrök 10 fős csapatokban indulnak el kijelölt felderítő utjukra, amelynek során egy-egy állomásnál házájuk felszabadulásával kapcsolatos kérdésekre kellett válaszolniuk. A találkozózt akadályverseny, haditechnikai bemutató tette emlékezetessé a pajtások számára. A vetélkedő győztese a soproni május 1 és a soproni pataki Ferenc általános iskola közös csapata lett. /mti/

-. -

19. 15/ju

-72-

NA 20°

bb 91. sárréti színjátszó napok tüzesszármakon

vid/fm-ju la

1970. május 9.

Szombaton kezdődött meg a Békés megyei tüzesszármakon községben a sárréti színjátszócsoporthoz kétnapos seregszemléje. A községi művelődési házban szökháznak, a községi tanács vb. elnökének megnyitó szavai után hat együttes lépett színpadra. A kistéleki gyermekszínpad népi mesejátékot, a szegedi Minerva Színpad népi hangvitelű komédiát mutatott be. A körösladányi színjátszók mészáros Tamás a „hajthatatlan” című egyfelvonásos drámáját, a szeghalmi csoport Max Frisch „Hetz ur végre haragszik” című tréfáját, a vendéglátók pedig Robert Merle „Sziszifusz és a náál” című drámáját vitték színpadra. A püspökladányi népi együttes „Betyárok, pandurok és egyéb más régi hírességek” címmel Szűcs Sándor műveiből állították össze érdekes műsorát. /mti/

-. -

bb 92. ünnepség, fogadalomtétel sopronban a győzelem napja alkalmából

vid/j-ju la

1970. május 9.

Szombaton délután Sopronban a Győzelem napja alkalmából ünnepséget rendeztek a május 1. téri szabadság emlékműnél. Törőcs László, a városi pártbizottság titkára méltatta a német fasiszmus felett diadalt arató szovjet hadsereg győzelmeit, majd 120 uttörő és 120 kisz-fiatal tett ünnepélyes fogadalmat. Az ünnepség résztvevői ezután a szovjet hősi emlékműhöz vonultak, ahol megkoszorúzták a város felszabadításáért életüket áldozó szovjet katonák síremlékeit. /mti/

-. -

bb 93. ünnepi filmbemutató a győzelem napja alkalmából

t zsu/j-ju la

1970. május 9.

Szombaton este a Győzelem napja alkalmából a Corvin moziban ünnepi filmbemutatót rendezett a hazafias népfront budapesti bizottsága, a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága és a magyar néphadsereg központi klubja. A díszelőadáson a felszabadítás című ötrészes szovjet filmciklus eddig elkészült első két részét mutatták be lángoló iv és áttörés címmel.

A moszfilm stúdió művészei 1967-ben kezdték el a monumentális, panoráma szélesvásznú, színes filmciklus forgatását, amelynek kockáin a nagy honvédő háború eseményei, a többi között a kurszki csata, a dnyeperi átkelés, a varsói és a berlini csata, valamint a fasiszmus teljes összeomlását eredményező harc számos emlékezetes fejezete elevenedik meg. A forgatókönyvet Jurij Bondarev, Oszkar Kurganov és Jurij Ozerov együttesen írták, a film rendezője is/ írta. A főbb szerepeket neves szovjet, lengyel, ndk-beli és osztrák művészek alakítják. /folvt. kov./

20. 15/ju

-73-

NA 20°

bb 93. / ünnepi filmbemutató ... 1. folyt./-ju

a diszelőadáson - amelyen megjelent f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete is - keres emil szavalata után dr. gyalmos jános, a magyar-szovjet baráti társaság budapesti elnökségének elnöke mondott ünnepi beszédet. a bemutatón ott volt ilku pál művelődésügyi dr. csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter, óvári miklós, az mszmp kb osztályvezetője, a diplomáciai testület képviselői, valamint közéletünk és a művészvilág számos ismert személyisége. a filmet a közönség nagy tetszéssel fogadta. /mti/

--

bb 94. súlyos közlekedési baleset a pongrác-uton

jf/e-ju la

1970. május 9.

szombaton a x. ker. pongrác-uton jáger sándor 48 éves vegyészmérnök, budapesti lakos személygépkocsijával, előzés közben megcsuszott a 95-ös autóbusszból elfolyt olajon és felfutott a járdára, ahol elütötte koncz miklósné 29 éves háztartásbelit és két gyermekét, a 7 éves miklóst és a 2 éves gábort, majd a ház falának ütközött és felborult. a baleset következtében koncz miklós a helyszínen meghalt, koncz gábor súlyos, életveszélyes, édesanyjuk pedig súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. jáger sándorné, a személygépkocsi utasa szintén könnyebben megsérült. a vizsgálat - szakértők bevonásával megindult. /mti/

--

bb 95. hazaérkezett az ndk-ból közoktatási küldöttségünk

k vt/gk-ju la

1970. május 9.

szombaton este visszaérkezett budapestre a magyar közoktatási delegáció, amely lugossy jeno művelődésügyi miniszter-helyettes vezetésével berlinben részt vett a német demokratikus köztársaság vii. pedagógiai kongresszusán. a delegáció oltartozkodása idején aláírták a magyar népköztársaság művelődésügyi minisztériuma és az ndk közoktatásügyi minisztériuma közötti, az 1970-től-1975-ig terjedő időszakra szóló együttműködési szerződést. a megállapodás még közvetlenebbé, konkrétabbá teszi a két ország együttműködését a közoktatás különböző területein. /mti/

--

20.20/ju

Nf 2035

-74-

bb 96. időjárásjelentés

j-ju la

1970. május 9.

a meteorológiai intézet jelenti szombat este:

párórás napsütés

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, szórványosan fellépő záporosó, zivatar. mérsékelt, időnként megélénkülő délnyugati-nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 19-24 fok között. /mtiö

--

- v é g -

21.00/ju

- 75 -

NA 2105

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 10.

bb.1. sajnovics jános emlékei nyomában

vid/ká /k -cz 1970. május 10.

17 éve gyűjti a sajnovics -emlékeket csupor zoltán mihály, tordasi plébános. szenvedélyesen kutatja tordas nagy szülöttjéről, a magyar nyelv finn-ugor eredetét elsőként bebizonyító tudosról szóló dokumentumokat, korabeli emlékeket, cikkeket, fotókópiákat. feldolgozta a nagy tudós munkásságának szinten minden apró mozzanatát. munkálkodásának híre eljutott a külföldi nyelvészekhez is. tordasi lakhelyén 14 ország tudosai keresték már fel. az összegyűjtött emlékekből, dokumentumokból házi kiállítást rendezett be.

az alba regia napok keretében sajnovics jános munkásságáról háromnapos szimpoziумot rendeznek székesfehérvárott és a nagy tudós szülőfalujában, tordason, ./mti/

.-

bb.2. virágzik a kaporlevelű bazsarózsa

vid -kz/mné/ká /k -cz 1970. május 10.

a szarvasi arborétumban található az ország legnagyobb bazsarózsa gyűjteménye. a híres botanikus kertbenötven fajtáját gyűjtötték össze. virágaik nagysága a galambtojásnyitól a gyermekfej nagyságúig váltakozik. a pompás virágok közül az idén először a mexikóból származó, tűzpiros virágú kaporlevelű bazsarózsa bontotta ki szirmait. a következő napokban a többiek is felöltik tavaszi díszruhájukat.

a szarvasi botanikus kert egyébként is sok érdekes látnivalóval várja a látogatókat. most virágzik többek között a judásfa, a gyöngycserje és a sárgavirágú zergeboglárka is. ./mti/

.-

9.22/k

-1-